

PROTOKÓŁ KONTROLI

URZĄD MIEJSKI
W ŚREMIE

30.03.2010
KJ

przeprowadzonej w Urzędzie Miejskim w Śremie, ul. Plac 20 Października 1 (kod pocztowy 63 – 100), numer statystyczny REGON 000526972, zwanym dalej „Urzędem” /

Stanowisko Burmistrza Śremu zajmuje od 26 listopada 2006 r. Adam Lewandowski.

[Dowód: akta kontroli, str. 3-5]

Kontrolę przeprowadził Marek Rozwalka, starszy inspektor kontroli państwowej z Najwyższej Izby Kontroli Delegatury w Poznaniu, na podstawie upoważnienia do kontroli nr 069727 z dnia 8 stycznia 2010 r., w okresie od 11 stycznia 2010 r. do 30 marca 2010 r., z przerwami w dniach od 13 do 15 stycznia oraz 10 lutego i 12 marca.

[Dowód: akta kontroli, str. 1]

Przedmiotem kontroli były powiązania budżetu Gminy Śrem, zwanej dalej „Gminą”, z budżetem państwa w zakresie wybranych dochodów i wydatków w 2009 r.

W toku kontroli ustalono, co następuje:

1. System kontroli wewnętrznej oraz audyt wewnętrzny

1.1. W Urzędzie obowiązywała procedura przeprowadzania kontroli Nr PJ.0191-26, zatwierdzona przez Burmistrza Śremu w dniu 9 października 2006 r., obowiązująca od dnia 11 października 2006 r., zmieniona w dniu 16 lutego 2009 r., z mocą obowiązującą od dnia 17 lutego 2009 r.

[Dowód: akta kontroli, str. 7-36]

W procedurze dokonano m.in. opisów, określenia zasad i zakresu wykonywania kontroli wewnętrznej oraz kontroli planowanej zewnętrznej, realizowanej w gminnych jednostkach organizacyjnych.

Kontrola wewnętrzna, sprawowana w Urzędzie Miejskim w Śremie realizowana była, jak zapisano w procedurze, w postaci kontroli wstępnej, kontroli bieżącej, kontroli następczej oraz kontroli planowej. Kontrola zewnętrzna (instytucjonalna) realizowana była w badanym okresie przez funkcjonujący w strukturze Urzędu Zespół Kontroli.

[Dowód: akta kontroli, str. 7-36]

W planie kontroli wewnętrznej na 2009 r. ujęte zostały 42 tematy kontrolne, ze wskazaniem podmiotów objętych kontrolami (grup podmiotów), osób kontrolujących oraz terminów kontroli. W badanym okresie zaplanowano jednocześnie 23 postępowania kontrolne w gminnych jednostkach organizacyjnych.

[Dowód: akta kontroli, str. 37-47, 89-91]

Ze sprawozdania z dnia 13 stycznia 2010 r. z kontroli przeprowadzonych w 2009 roku wynika, że przeprowadzone zostały 242 kontrole z 246 planowanych oraz 25 kontroli nieplanowanych, w tym 16 pełnych i 9 doraźnych. Stwierdzono łącznie 163 nieprawidłowości, przy czym w toku 24 kontroli instytucjonalnych, zrealizowanych w jednostkach organizacyjnych Gminy, w których badaniami objęto wydatki tych jednostek (co najmniej 5%, stosownie do zapisów procedury) oraz naliczanie wynagrodzeń, nieprawidłowości nie stwierdzono.

[Dowód: akta kontroli, str. 49-76, 85-87]

Zaplanowane i zrealizowane w 2009 r. na podstawie wskazanej wyżej procedury kontrole nie obejmowały badania prawidłowości wykorzystania przez Gminę środków otrzymanych z dotacji budżetu państwa.

[Dowód: akta kontroli, str. 37-92]

1.2.1. Zgodnie z § 4 w zw. z § 2 i 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 20 grudnia 2002 r. w sprawie określenia kwot przychodów oraz wydatków środków publicznych dokonywanych w ciągu roku kalendarzowego, których przekroczenie powoduje obowiązek prowadzenia audytu wewnętrznego w jednostkach sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 234, poz. 1970) jednostki są zobowiązane do rozpoczęcia audytu wewnętrznego przed upływem pierwszego kwartału roku następującego po roku, w którym nastąpiło przekroczenie jednej z kwot:

- 35.000 tys. zł przychodów środków publicznych uzyskiwanych w ciągu roku kalendarzowego,
- 35.000 tys. zł wydatków środków publicznych dokonywanych w ciągu roku kalendarzowego.

Stosownie do § 4 w zw. z § 2 i 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 24 czerwca 2006 r. w sprawie kwot, których przekroczenie powoduje obowiązek prowadzenia audytu wewnętrznego w jednostkach sektora finansów publicznych (Dz. U. Nr 112, poz. 763), obowiązującego od 1 lipca 2006 r., jednostki są zobowiązane do rozpoczęcia audytu wewnętrznego przed upływem pierwszego kwartału roku następującego po roku, w którym nastąpiło przekroczenie jednej z kwot:

- 40.000 tys. zł środków publicznych gromadzonych w ciągu roku kalendarzowego,
- 40.000 tys. zł wydatków i rozchodów środków publicznych w ciągu roku kalendarzowego.

W latach 2003-2009 przychody środków publicznych oraz wydatki i rozchody środków publicznych Gminy Śrem kształtowały się następująco:

(w zł)

Lata Wyszczególnienie	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
1	2	3	4	5	6	7	8
Dochody budżetu	47.988.145	53.425.356	59.151.705	67.188.014,26	77.907.394,06	92.661.876,53	91.358.698,21
Przychodu budżetu	2.123.031	7.204.144	7.399.651	7.750.752,59	7.123.158,55	7.871.274,57	9.971.376,82
Razem przychody środków publicznych	50.111.176	60.629.500	66.551.356	74.938.766,85	85.030.552,61	100.533.151,10	101.330.075,03
Wydatki budżetu	44.846.705	52.962.427	61.746.016	68.921.353,05	77.515.197,15	93.115.565,02	95.918.304,40
Rozchody budżetu	2.810.350	4.394.845	2.858.370	3.889.713,88	4.550.484,18	3.996.209,26	3.238.085,87
Razem wydatki i rozchody środków publicznych	47.657.055	57.357.272	64.604.386	72.811.066,93	82.065.681,33	97.111.774,28	99.156.390,27

[Dowód: akta kontroli, str. 171]

Dochody oraz wydatki Urzędu za lata 2003-2009 kształtowały się następująco:

(w zł)

Lata Wyszczególnienie	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009
Dochody	37.582.041,55	52.590.784,17	58.332.931,91	66.226.905,63	76.767.794,37	91.501.908,93	90.035.414,47
Wydatki	14.676.652,16	18.614.767,99	23.518.991,74	25.038.646,86	31.898.372,85	43.525.119,34	43.137.945,53

[Dowód: akta kontroli, str. 171]

Od 2005 roku audyt wewnętrzny prowadzony był w Urzędzie na podstawie zawieranych z osobą fizyczną posiadającą uprawnienia audytora, kwartalnych umów zleceń.

[Dowód: akta kontroli, str. 107, 147-163, 173-174]

Zgodnie z art. 51 ust. 1 ustawy z dnia 30 czerwca 2005 r. o finansach publicznych (Dz. U. Nr 249 poz. 2104 ze zm.), zwanej dalej także „uofp”, audyt wewnętrzny w jednostce sektora finansów publicznych prowadzi audytor wewnętrzny zatrudniony w tej jednostce.

Burmistrz Śremu Adam Lewandowski wyjaśnił, że w lutym 2005 r. Urząd ogłosił konkurs na zatrudnienie na stanowisko audytora wewnętrznego. Ważną ofertę złożyły 3 osoby, z których jedna nie przystąpiła do dalszych rozmów, natomiast pozostałe 2 osoby wyraziły chęć zatrudnienia, ale tylko w sytuacji możliwości pogodzenia dotychczasowej pracy z przyszłymi obowiązkami audytora wewnętrznego, czyli na umowę zlecenie. Wymagania wobec kandydatów na audytora były i są ustawowo bardzo wysokie i nie jest łatwo na rynku pracy znaleźć kandydatów na audytora wewnętrznego, dodatkowo przy ograniczanych środkach finansowych na wynagrodzenia. Jeden z kandydatów posiadał doświadczenie w pracy na stanowisku audytora, a wobec faktu, iż zjawisko prowadzenia audytu było dla Gminy zjawiskiem nowym i mało znanym uznano, że zatrudnienie w formie umowy zlecenia będzie dla obu stron najbardziej efektywne. Obecnie, jak podał Burmistrz, ustawodawca doprecyzował ustawę o finansach publicznych i dał możliwość prowadzenia audytu w formie zewnętrznej. Uznano więc tę formę jako właściwą i dopuszczalną. Ze względu na doprecyzowanie ustawy, w budżecie Urzędu zabezpieczono środki na

zatrudnienie na umowę o pracę audytora wewnętrznego i w miesiącu lutym rozpisany zostanie konkurs, przy czym Urząd poczyni wszelkie starania, aby pozyskać na umowę o pracę pracownika na stanowisko audytora wewnętrznego.

[Dowód: akta kontroli, str. 173-174]

1.2.2. W planie audytu wewnętrznego, zatwierdzonym przez Burmistrza w dniu 7 listopada 2008 r., audytor wewnętrzny Urzędu zaplanował na 2009 r. i zrealizował cztery zadania audytowe:

- a) remonty i modernizacje dróg i ulic (analiza zasad i sposobu identyfikacji oraz planowania zadań remontowych i inwestycyjnych, weryfikacja prawidłowości wyboru wykonawców robót drogowych, ocena sposobu zabezpieczenia interesu Gminy w podpisywanych umowach, analiza i ocena prowadzenia nadzoru technicznego i rozliczania robót), przeprowadzone 26-27 lutego 2009 r.,
- b) naliczanie i pobór podatku od nieruchomości (naliczanie i pobór podatku od osób fizycznych i prawnych, udzielanie zwolnień od podatku), 21-22 maja 2009 r.,
- c) remonty i inwestycje majątkowe w obiektach oświatowych (analiza sposobu planowania remontów i inwestycji, weryfikacja prawidłowości wyboru wykonawców, ocena sposobu prowadzenia nadzoru i rozliczania robót), 27-28 sierpnia 2009 r.,
- d) obsługa zezwoleń na sprzedaż alkoholu i pobór opłat (weryfikacja wydawania zezwoleń z właściwą ustawą, weryfikacja obsługi zezwoleń w zakresie składania oświadczeń przez przedsiębiorców oraz naliczania i poboru opłat, analiza prowadzenia kontroli przedsiębiorców), 30 listopada – 1 grudnia 2009 r.

[Dowód: akta kontroli, str. 93-145]

Z przeprowadzonych zadań audytowych sporządzone zostały sprawozdania: z dnia 9 marca 2009 r. (dot. tematyki wskazanej wyżej pod lit. a), 5 czerwca 2009 r. (lit. b), 10 września 2009 r. (lit. c), 15 grudnia 2009 r. (lit. d). W sprawozdaniach sformułowano m.in. ustalenia, rekomendacje, zalecenia pokontrolne oraz odpowiedzi audytowanych komórek.

[Dowód: akta kontroli, str. 107-145]

Zaplanowane i zrealizowane w Urzędzie w 2009 r. zadania audytowe nie obejmowały badaniem prawidłowości gospodarowania środkami otrzymywanymi z dotacji budżetu państwa.

[Dowód: akta kontroli, str. 107-145]

1.3. Urząd nie był kontrolowany przez NIK w zakresie powiązań budżetów jednostek samorządu terytorialnego z budżetem państwa za lata 2006-2008.

[Dowód: akta kontroli, str. 1449-1459]

2. Dochody związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami

Dochody związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych Gminie Śrem ustawami, według stanu na koniec 2009 r.:

(w pełnych złotych)

Klasyfikacja budżetowa			Plan	Należności (saldo pocz. + przypisy - odpisy)	Dochody wykonane ogółem	w tym	Dochody przekazane	Należności pozostałe do zapłaty		Nadpłaty
dział	rozdział	paragraf				potracone przez jednostkę samorządu terytorialnego		ogółem	w tym zaległości	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
OGÓLEM, z tego:			206 289	2 302 402	307 471	84 589	222 740	1 994 984	1 994 984	0
750	75011	0690	130 000	68 116	68 116	3 406	64 622	0	0	0
852	85203	0830	2 000	4 319	4 319	216	4 103	0	0	0
852	85212	0970	56 189	2 206 829	211 844	79 810	132 034	1 994 984	1 994 984	0
852	85228	0830	18 100	23 138	23 138	1 157	21 981	0	0	0

[Dowód: akta kontroli, str. 907-911, 1723]

2.1. Planowanie, pobieranie i odprowadzanie dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami

Wybrane dane w zakresie przeprowadzonego badania w zakresie planowania, pobierania i odprowadzania dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami:

Lp.	Kontrolowana czynność	Podstawa prawna	TAK	NIE
1	Czy Gmina otrzymała od dysponentów części budżetowych informacje o kwotach dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami (zwane dalej kwotą dochodów), które podlegają przekazaniu do budżetu państwa?			
	a) w terminie do 25 października roku poprzedniego	§ 3 ust. 3 rozporządzenia ¹⁾	tak	-
	b) w szczególności: dział, rozdział, paragraf	§ 3 ust. 5 rozporządzenia ¹⁾	tak	-
2	Czy Gmina, po ogłoszeniu ustawy budżetowej na 2009 r., otrzymała od dysponentów części budżetowych informacje o kwotach dochodów, które podlegają przekazaniu do budżetu państwa?			
	a) w terminie do 13 lutego 2009 r.	§ 3 ust. 4 rozporządzenia ¹⁾	tak	-
	b) w szczególności: dział, rozdział, paragraf	§ 3 ust. 5 rozporządzenia ¹⁾	tak	-
3	Czy Burmistrz opracował projekt planu finansowego przyjmując jako podstawę kwoty dochodów określone w informacjach dysponentów części?	§ 4 ust. 2 rozporządzenia ¹⁾	tak	-
4	Czy projekt planu finansowego obejmował kwoty dochodów?			
	a) w szczególności: dział, rozdział, paragraf		tak	-
	b) w podziale na dochody, które podlegają przekazaniu do budżetu państwa	§ 4 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia ¹⁾	tak	-
	c) oraz na dochody j.s.t. (o ile odrębne przepisy tak stanowią)		-	nie
5	Czy Burmistrz po przekazaniu organowi stanowiącemu tej jednostki projektu uchwały budżetowej przekazał jednostkom organizacyjnym wynikające z projektu planu finansowego informacje?	§ 4 ust. 4 rozporządzenia ¹⁾	tak	-

	a) o projektowanej kwocie dochodów		tak ⁵⁾	-
	b) w szczególności: dział, rozdział, paragraf	§ 4 ust. 4 rozporządzenia ¹⁾	tak ⁵⁾	-
6	Czy Burmistrz terminowo otrzymał opracowany przez jednostkę organizacyjną projekt planu finansowego?	§ 5 ust. 1 rozporządzenia ¹⁾	tak	-
	a) obejmujący kwoty dochodów		-	nie
	b) w szczególności: dział, rozdział, paragraf		-	nie
	c) uwzględniający źródła powstania dochodów		-	nie
7	Czy Burmistrz zweryfikował otrzymane od jednostek projekty planów finansowych oraz ?	§ 5 ust. 2 rozporządzenia ¹⁾	tak	-
	a) w przypadku dokonania zmian, wywiązał się z terminowego obowiązku poinformowania jednostek organizacyjnych o ich dokonaniu (jednak nie później niż do dnia 27 grudnia roku poprzedzającego rok budżetowy)?		nie dotyczy	nie dotyczy
8	Czy zarząd j.s.t. w terminie 21 dni od dnia uchwalenia uchwały budżetowej?			
	a) opracował plan finansowy zawierający kwoty dochodów	§ 4 ust. 5 rozporządzenia ¹⁾	-	nie
	b) poinformował o kwotach dochodów z niego wynikających jednostki organizacyjne odpowiedzialne za pobranie dochodów		-	nie dotyczy
9	Czy Burmistrz w terminie 14 dni od otrzymania informacji od dysponentów części budżetowych o kwotach dochodów wynikających z ustawy budżetowej przekazał te informacje jednostkom organizacyjnym?	§ 6 ust. 3 rozporządzenia ¹⁾	tak	-
10	Czy Burmistrz w nieprzekraczalnym terminie 30 dni od dnia uzyskania informacji o kwotach dochodów przekazał plany finansowe jednostek organizacyjnych dysponentom części budżetowych zawierające kwoty dochodów?	§ 6 ust. 4 rozporządzenia ¹⁾	-	nie
11	Czy Burmistrz pobrane dochody budżetowe terminowo przekazywał na rachunek bieżący dysponenta części budżetowej?			
	a) według stanu określonego na 10 dzień danego miesiąca w terminie do 15 dnia tego miesiąca	§ 8 ust. 2 rozporządzenia ¹⁾	-	nie
	b) według stanu określonego na 20 dzień danego miesiąca w terminie do 25 tego miesiąca		-	nie
	c) pobrane do dnia 31 grudnia w terminie do dnia 8 stycznia roku następującego po roku budżetowym	§ 8 ust. 3 rozporządzenia ¹⁾	nie	-
12	Czy Burmistrz w przypadku nieterminowego odprowadzania dochodów płat należne odsetki z tego tytułu?	§ 8 ust. 4 rozporządzenia ¹⁾	tak ⁶⁾	-
13	Czy Gmina pobierała w odpowiedniej wielkości należne jej dochody budżetowe z tytułu realizacji zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami?			
	a) 5% dochodów uzyskanych na rzecz budżetu państwa	art. 4 ust. 1 pkt 7, art. 5 ust. 1 pkt 6, art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy o dochodach j.s.t. ²⁾	tak	-
14	Czy jednostki realizujące zadania z zakresu administracji rządowej terminowo złożyły sprawozdania (Rb-27ZZ) do Burmistrza	§ 1 załącznika nr 38 rozporządzenia Ministra Finansów w sprawie sprawozdawczości budżetowej ³⁾	tak	-
15	Czy sprawozdania jednostkowe Rb-27ZZ za II i IV kwartał 2009 r. Urzędu (pobierającej należne budżetowi państwa dochody) były zgodne z danymi w ewidencji księgowej?	art. 4 ust. 2 ustawy o rachunkowości ⁴⁾	nie	-

1) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie planów finansowych zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, przekazywania dotacji celowych i przekazywania pobranych dochodów związanych z realizacją tych zadań (Dz. U. Nr 135, poz. 955),

2) ustawa z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2008 r. Nr 88, poz. 539 ze zm.),

3) rozporządzenie Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. Nr 115, poz. 781 ze zm.),

4) ustawa z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2009 r. Nr 152, poz. 1223 ze zm.),

5) telefonicznie przez pracowników Urzędu (dokumentowane notatkami),

6) zapłacono w trakcie kontroli

[Dowód: akta kontroli, str. 173-189, 205-280,
899-965, 1579-1585, 1609-1616, 1617-1622, 1709-1711]

Projekt planu finansowego zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami realizowanych przez Gminę Śrem w 2009 r., nie został sporządzony, w odniesieniu do dochodów związanych z realizacją tych zadań, w podziale na dochody podlegające przekazaniu do budżetu państwa oraz dochody Gminy.

[Dowód: akta kontroli, str. 219-225]

Obowiązek sporządzenia projektu planu finansowego dochodów budżetu państwa w podziale o którym mowa wyżej, określony został w § 4 ust. 3 pkt 3 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 24 lipca 2006 r. w sprawie planów finansowych zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami, przekazywania dotacji celowych i przekazywania pobranych dochodów związanych z realizacją tych zadań (Dz. U. z 2006 r. Nr 135, poz. 955), zwanego dalej także „rozporządzeniem w sprawie planów finansowych”, w związku z art. 4 ust. 1 pkt 7, art. 5 ust. 1 pkt 6, art. 6 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2008 r. Nr 88, poz. 539).

Burmistrz Śremu wyjaśnił, że sytuacja ta była wynikiem omyłkowego zinterpretowania § 4 ust 3 pkt 3 rozporządzenia. Paragraf ten w ustępie 3 w punktach 1 i 3 mówi o różnych rodzajach dochodów, które zostały błędnie zrozumiane tylko jako dochody z tytułu przyznanych dotacji celowych. Takie potraktowanie przepisu spowodowało, że podział dochodów na 2 grupy nie został wykazany. Podkreślam również, że 5% dochodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego zostało ujęte w planie dochodów budżetu gminy Śrem oraz w planie finansowym Urzędu Miejskiego.

[Dowód: akta kontroli, str. 174-175]

W sporządzonych przez Urząd i Środowiskowy Dom Samopomocy w Śremie w dniu 19 listopada 2009 r. oraz Ośrodek Pomocy Społecznej w Śremie w dniu 20 listopada 2009 r. projektach planów finansowych, nie ujęto danych dotyczących projektowanych kwot dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, stosownie do § 5 ust.1 rozporządzenia w sprawie planów finansowych.

[Dowód: akta kontroli, str. 235-247]

Z wyjaśnień Kierownika Środowiskowego Domu Samopomocy Jolanty Pawliczak i Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej Marii Świdurskiej wynika, że w projektach planów finansowych tych jednostek na rok 2009 nie ujęto danych dotyczących projektowanych kwot dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań

zleconych ustawami, gdyż plany finansowe (projekty) były sporządzane w oparciu o zarządzenie nr 189/07 Burmistrza Śremu z dnia 19 lipca 2007 r. w sprawie sposobu składania planów finansowych jednostek budżetowych gminy i planów działalności instytucji kultury oraz ustalenia zasad składania harmonogramu dochodów i wydatków, w których nie ma odniesienia do kwestii dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami. Z informacji uzyskanej w Urzędzie Miejskim wynika natomiast, jak podały osoby wyjaśniające, że do końca marca 2010 r. powyższe zarządzenie zostanie zmienione (uzupełnione) o załącznik dotyczący planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zleconych ustawami. Jednocześnie osoby wyjaśniające podały, że były informowane telefonicznie lub otrzymywały kserokopie planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej.

[Dowód: akta kontroli, str. 195, 199-201]

Burmistrz wyjaśnił, że w sporządzonym przez Urząd projekcie planu finansowego na 2009 r. nie ujęto danych dotyczących projektowanych kwot dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej, gdyż identyczny dokument stanowił część C załącznika nr 7 do projektu uchwały budżetowej, będącej załącznikiem do zarządzenia Nr 528/08 z dnia 14 listopada 2008 r. w sprawie przyjęcia projektu budżetu Gminy na 2009 rok. Tworzenie dodatkowego dokumentu tej samej treści uznano za zbędne.

[Dowód: akta kontroli, str. 191]

Burmistrz nie opracował planu finansowego o którym mowa w § 4 ust. 5 rozporządzenia w sprawie planów finansowych.

[Dowód: akta kontroli, str. 175, 1617-1622]

Burmistrz wyjaśnił, że planu finansowego nie sporządzono, gdyż identyczny dokument stanowi część A i C załącznika nr 7 do uchwały Rady Miejskiej w Śremie z dnia 18 grudnia 2008 r. w sprawie uchwalenia budżetu Gminy na 2009 r., przy czym tworzenie dodatkowego dokumentu tej samej treści uznano za zbędne. O kwotach wynikających z powyższej uchwały powiadomiony został w ciągu 21 dni od uchwalenia uchwały budżetowej Ośrodek Pomocy Społecznej oraz Środowiskowy Dom Samopomocy.

[Dowód: akta kontroli, str. 175, 1617-1621, 1685]

Przekazanie w dniu 3 kwietnia 2009 r. do wiadomości Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu planu finansowego zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych Gminie ustawami na rok 2009 (ustalonego zarządzeniem Burmistrza

Nr 649/09 z dnia 31 marca 2009 r.), nastąpiło z opóźnieniem wynoszącym 18 dni, w stosunku do terminu określonego w § 6 ust. 4 rozporządzenia w sprawie planów finansowych.

[Dowód: akta kontroli, str. 213-217, 253-254, 1609-1616]

Burmistrz wyjaśnił, że przekazanie planu z opóźnieniem nastąpiło ze względów proceduralnych. W Urzędzie przyjęto zasadę, że plan finansowy zadań zleconych przyjmuje się zarządzeniem Burmistrza, ale dopiero po zmianach budżetu Gminy (wynikających z zawiadomień, pism Wojewody Wielkopolskiego) wprowadzonych uchwałą bądź zarządzeniem. W tym przypadku ostateczne zawiadomienie dysponenta wpłynęło do Urzędu 12 lutego 2009 r., czyli zbyt późno, by wprowadzić zmiany wynikające z tego pisma uchwałą w lutym, następna sesja przewidziana była na 26 marca 2009 r. i wtedy też Rada przyjęła zmiany wynikające z zawiadomienia. Konsekwencją tego było przygotowanie zarządzenia w sprawie planu finansowego zadań zleconych w dniu 31 marca 2009 roku. Zarządzenia dotyczące planów finansowych zadań zleconych tworzone były na koniec każdego kwartału i tak stało się również w tym przypadku. Plany finansowe zadań zleconych tworzone były na koniec kwartału, zgodnie z zaleceniem pracownika Wydziału Finansów i Budżetu Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu.

[Dowód: akta kontroli, str. 175]

Burmistrz w sprawie telefonicznego przekazywania jednostkom organizacyjnym informacji dotyczącej projektowanej kwoty dochodów, wynikającej ze sporządzonego projektu planu finansowego, udokumentowanego notatkami służbowymi pracowników Urzędu, wyjaśnił, że normą przyjętą w Urzędzie było w sprawach nieskomplikowanych ustne przekazywanie informacji, zwłaszcza w kontaktach z jednostkami organizacyjnymi, przy czym pracownik prowadzący daną sprawę załatwiał ją w sposób zwyczajowo przyjęty, uznany za prawidłowy.

[Dowód: akta kontroli, str. 175]

Burmistrz nie przekazał Wojewodzie Wielkopolskiemu planów finansowych zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych Gminie ustawami poszczególnych jednostek organizacyjnych Gminy - odrębnie dla każdej jednostki realizującej.

Art. 6 ust. 4 rozporządzenia w sprawie planów finansowych stanowi m.in., że plan finansowy jednostki organizacyjnej zawierający kwoty dochodów i wydatków, wynikające z podziału kwot ujętych w ustawie budżetowej, zarząd jednostki samorządu terytorialnego przekazuje do wiadomości właściwym dysponentom części budżetowych

[Dowód: akta kontroli, str. 253-254, 1609-1616]

Skarbnik Gminy Śrem Magdalena Panke wyjaśniła, że Gmina przekazała plan finansowy na rok 2009 zbiorczo, tj. jeden plan zawierający plany poszczególnych jednostek realizujących. Burmistrz zatwierdza plany finansowe tych jednostek i na ich podstawie tworzony jest zbiorczy plan finansowy zadań zleconych. Paragraf 6 ust. 4 rozporządzenia w sprawie planów finansowych nie wymaga, by plany były składane jednostkowo. Przyjęta w Gminie praktyka jest zgodna z zapisami rozporządzenia i uzgodniona z dysponentem – Wielkopolskim Urzędem Wojewódzkim. Pracownicy WUW nie znają jednostki, która składa plany finansowe zadań zleconych, odrębnie dla każdej jednostki, natomiast niezwykle trudno byłoby weryfikować plany wszystkich jednostek, które realizują zadania zlecone. Od lat przyjęty był taki sposób przesyłania planu finansowego i nikt nie zgłaszał dotychczas zastrzeżeń do tego rozwiązania, które jest zgodne z zapisami rozporządzenia.

[Dowód: akta kontroli, str. 1687]

Zgodnie z rozporządzeniem w sprawie planów finansowych zarząd jednostki samorządu terytorialnego przekazuje pobrane dochody budżetowe związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostce samorządu terytorialnego ustawami, pomniejszone o określone w odrębnych przepisach dochody budżetowe przysługujące jednostce samorządu terytorialnego z tytułu wykonywania tych zadań, na rachunek bieżący dochodów dysponenta części budżetowej przekazującego dotację celową, według stanu środków określonego w § 8 ust. 1 rozporządzenia (czyli 10 i 20 dzień miesiąca), w terminach odpowiednio do 15 i 25 dnia danego miesiąca. Z opóźnieniem w stosunku do terminów określonych w dyspozycji § 8 ust. 2 ww. rozporządzenia Burmistrz przekazał następujące dochody :

Określenie dochodu podlegającego przekazaniu do Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego (WUW)	Kwota nieterminowo przekazanego dochodu	Data, na jaką zgromadzono w Urzędzie pobrane dochody	Data przekazania środków do WUW/ nr wyciągu bankowego	Ilość dni zwłoki
Opłaty z tytułu wydawania dowodów osobistych	171,00	10.01.2009	26.01.2009 WB 00018	11
	199,50	20.02.2009	5.03.09 WB 00061	8
	2.479,50	10.03.2009	20.03.2009 WB 00073	4
	1.140,00	20.03.2009	30.03.2009 WB 00082	5
	399,00	10.05.2009	22.05.2009 WB 00128	7
	228,00	20.05.2009	2.06.2009 WB 00139	8
Opłaty za udostępnianie danych osobowych	29,45	10.02.2009	24.02.2009 WB 00048	8
Usługi opiekuńcze specjalistyczne realizowane przez OPS w Śremie	1.689,53	20.01.2009	28.01.2009 WB 00020	2
	1.510,58	20.02.2009	26.02.2009 WB 00050	1

	1.243,99	20.03.2009	27.03.2009 WB 00079	2
	1.785,68	20.05.2009	27.05.2009 WB 00132	2
	1.753,94	20.06.2009	26.06.2009 WB 00158	1
Dochody wyegzekwowane od dłużników alimentacyjnych dot. OPS w Śremie	4.959,28	20.01.2009	28.01.2009 WB 00020	2
	5.067,91	20.02.2009	26.02.2009 WB 00050	1
	9.962,33	20.03.2009	27.03.2009 WB 00079	2
	14.454,18	20.05.2009	28.05.2009 WB 00133	3
	8.522,86	20.06.2009	26.06.2009 WB 00158	1

[Dowód: akta kontroli, str. 255-273, 279-280]

Burmistrz wyjaśnił, że dochody uzyskiwane przez Gminę z tytułu usług opiekuńczych specjalistycznych, a także zaliczki alimentacyjnej, przekazywane były na rachunek dysponenta, po otrzymaniu środków i po otrzymaniu rozpisania tych środków na poszczególnych ich dysponentów (dotyczy zaliczki alimentacyjnej) z Ośrodka Pomocy Społecznej. W zakresie dochodów z tytułu opłat za dowody osobiste oraz udostępniania danych osobowych, jednostką realizującą był Urząd. Terminy opóźnień wskazują, że opóźnienia te nie były celowe i zamierzone, lecz były skutkiem niekorzystnych splotów okoliczności występujących w toku wykonywania budżetu gminy. Jedną z takich okoliczności był czas oczekiwania na wyciąg bankowy potwierdzający wpływ środków na rachunek Gminy. Dla przykładu, wpłata dokonana 20 stycznia w godzinach popołudniowych, uwidoczona jest na wyciągu bankowym, który pracownik prowadzący księgowość zarządu otrzymuje najwcześniej 21 stycznia w godzinach południowych. Dodatkowo, jeśli wpłata dokonana jest w ostatnim dniu terminu rozliczeniowego, a dniem wpłaty jest piątek lub dzień przedświąteczny, to przekazanie środków do dysponenta w terminie jest bardzo utrudnione, a nawet czasami niewykonalne. Ponadto, nieobecność w I półroczu 2009 roku (zwolnienia lekarskie) jedyne go zastępcy Burmistrza, który akceptował z upoważnienia Burmistrza dokumenty finansowe, dodatkowo utrudniała dotrzymanie każdorazowo terminu przekazania środków do dysponenta. Aby ograniczyć występowanie powyższych nieprawidłowości, uzgodniono z Ośrodkiem Pomocy Społecznej, by dochody z tytułu zaliczki alimentacyjnej pobierane przez tę jednostkę, były odprowadzane na rachunek Gminy najwcześniej jak to możliwe, a w Urzędzie położono nacisk na priorytetowe traktowanie operacji finansowych związanych z dochodami przekazywanymi do dysponenta. Ponadto, od kwietnia 2009 roku dokumenty finansowe akceptować może z upoważnienia Burmistrza, Sekretarz Gminy.

[Dowód: akta kontroli, str. 183-189]

Burmistrz podał ponadto, że od nieterminowo odprowadzonych kwot naliczono i przekazano do dysponenta środków odsetki w następujących kwotach i terminach:

- opłaty z tytułu wydawania dowodów osobistych: 13,13 zł, w dniu 29 stycznia 2010 r.,
- opłaty za udostępnianie danych osobowych: 1,48 zł - 26 stycznia 2010 r.,
- usługi opiekuńcze specjalistyczne: 8,47 zł - 04 lutego 2010 r.,
- zaliczka alimentacyjna: 52,20 zł - 01 lutego 2010 r.

[Dowód: akta kontroli, str. 185, 1579-1585]

Dochody pobrane do dnia 31 grudnia 2009 r. przez Urząd z tytułu udzielania informacji teleadresowych w kwocie 88,35 zł, przekazane zostały na rachunek dysponenta przekazującego dotację w dniu 26 stycznia 2010 r., tj. z naruszeniem § 8 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia w sprawie planów finansowych, stanowiącego, że dochody te Burmistrz przekazuje w terminie do dnia 8 stycznia roku następującego po roku budżetowym. Zwłoka w przekazaniu tych dochodów wyniosła 18 dni.

[Dowód: akta kontroli, str. 267-268, 1633]

Skarbnik Gminy Śrem Magdalena Panke wyjaśniła, że nieterminowe przekazanie dochodów było wynikiem przeoczenia, przy czym opóźnienie było niezamierzone i powstało w związku z dużą ilością operacji finansowych wykonywanych na koniec roku budżetowego, jak również utrudnieniami związanymi z otwarciem nowego roku. Gmina naliczyła i przekazała do dysponenta w dniu 26 stycznia 2010 r. należne odsetki od kwoty 88,35 zł w wysokości 1,48 zł.

[Dowód: akta kontroli, str. 1679, 1689-1690]

W sprawozdaniu Rb-27ZZ - kwartalne sprawozdanie z wykonania planu dochodów związanych z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami - za IV kwartał 2009 r. Ośrodka Pomocy Społecznej w Śremie, złożonym do Burmistrza Śremu w dniu 4 lutego 2010 r., zawyżone zostały o kwotę 53,68 zł wykazane w rozdziale 85212, § 0970 dochody potrącone przez Gminę (79.863,57 zł) oraz dochody wykonane (211.898,01 zł) - w stosunku do przekazanej Burmistrzowi w czasie kontroli NIK, w dniu 17 marca 2010 r. korekty tego sprawozdania (dochody potrącone przez Gminę - 79.809,89 zł oraz dochody wykonane - 211.844,33 zł).

[Dowód: akta kontroli, str. 931-933]

Kierownik Ośrodka Maria Świdurska wyjaśniła, że dochody wykazane w rozdziale 85212 w złożonym w dniu 4 lutego 2010 r. sprawozdaniu zostały mylnie wykazane, przy czym różnica na kwotę 53,68 zł w dochodach potrąconych przez Gminę, wynikała z błędnego ich zakwalifikowania w sprawozdaniu.

[Dowód: akta kontroli, str. 1379-1381]

2.2. Działania windykacyjne podejmowane przez Gminę w stosunku do podmiotów zalegających z uiszczaniem należności

Wybrane dane dotyczące dłużników zalegających z wpłatą należności z tytułu realizacji zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych Gminie Śrem:

Wyszczególnienie dłużników	Określenie tytułu powstania zaległości/ Określenie jednostki organizacyjnej realizującej zadanie	Dane ogólne	
		Liczba podmiotów zalegających	Kwota zaległości wg stanu na koniec 2009 r. (zł)
Dłużnicy razem, z tego:	Zaległości dotyczą 277 dłużników alimentacyjnych (wg stanu na dzień 31.12.2009 r.) / Zadanie realizowane przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Śremie	452	1.994.984,48
Osoby fizyczne razem, z tego:		452	1.994.984,48
- zaległości do 3 miesięcy		34	33.407,62
- zaległości powyżej 3 do 6 miesięcy		22	45.489,68
- zaległości powyżej 6 do 12 miesięcy		70	306.388,26
- zaległości powyżej 12 miesięcy		326	1.609.698,92

[Dowód: akta kontroli, str. 833, 907-911, 1379-1381, 1713]

Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Śremie Maria Świdurska poinformowała, że w 2009 r. nie następowały przedawnienia z tytułu zaległości dłużników alimentacyjnych.

[Dowód: akta kontroli, str. 1379-1381]

Z danych przedstawionych w kwartalnych sprawozdaniach z realizacji zadań przewidzianych w ustawie z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2009 r. Nr 1, poz. 7 ze zm.) wynika, że w Ośrodku Pomocy Społecznej w Śremie, zwanym dalej także „OPS”, w 2009 r. podejmowano m.in. następujące działania wobec dłużników alimentacyjnych:

Lp.	Wyszczególnienie działań	Liczba zrealizowanych działań	Liczba działań, wg sprawozdania, które doprowadziły do ściągłości należności wymienionych w art. 28 ust. 1 pkt 1-4 ustawy
1	2	3	4
1	Przekazanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z wywiadu alimentacyjnego oraz oświadczenia majątkowego	92	27
2	Przekazanie komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń alimentacyjnych, pochodzących z rodzinnego wywiadu środowiskowego	21	0
3	Zobowiązanie dłużnika alimentacyjnego do zarejestrowania się w urzędzie pracy jako bezrobotny albo poszukujący pracy	47	0
4	Zwrócenie się z wnioskiem do starosty o podjęcie działań zmierzających do aktywizacji zawodowej dłużnika	45	1

	alimentacyjnego		
5	Złożenie wniosku o ściganie za przestępstwa określone w art. 209 § 1 Kodeksu karnego	72	0
6	Skierowanie wniosku o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	64	0
7	Skierowanie wniosku o zwrot zatrzymanego prawa jazdy dłużnika alimentacyjnego	17	0

[Dowód: akta kontroli, str. 1549-1571]

Ze sprawozdania OPS z działalności za 2009 r. (marzec 2010 r.) wynika ponadto, że 180 dłużnikom wydano decyzje zobowiązujące do zwrotu należności z tytułu wypłaconych osobie uprawnionej świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Skierowano ponadto 187 wezwań dotyczących przeprowadzenia wywiadów. Wobec 147 dłużników alimentacyjnych, w ramach współpracy z komornikami sądowymi, zrealizowano 438 postępowań-działań obejmujących: wnioski o ustalenie adresów dłużnika, informacje z wywiadów alimentacyjnych i środowiskowych, zaświadczenia o bezskuteczności egzekucji, informacje o wierzycielkach.

[Dowód: akta kontroli, str. 1379-1381, 1425-1433]

W okresie od 20 do 30 października 2009 r. przeprowadzona została w Urzędzie kontrola Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu w zakresie wykorzystania za 2008 r. dotacji celowych udzielonych z budżetu państwa oraz realizacji i sposobu windykacji dochodów związanych z realizacją tych zadań. Kontrolą objęto m.in. prowadzenie przez OPS postępowań wobec dłużników alimentacyjnych za okres od 1 stycznia do 30 września 2008 r. (zaliczka alimentacyjna) oraz za okres od 1 października do 31 grudnia 2008 r. (fundusz alimentacyjny). W toku kontroli, w odniesieniu do realizowanych przez OPS działań wynikających z ustawy z dnia 22 kwietnia 2005 r. o postępowaniu wobec dłużników alimentacyjnych oraz zaliczce alimentacyjnej i ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, nieprawidłowości nie stwierdzono.

[Dowód: akta kontroli, str. 1435-1447]

3. Dotacje celowe dla Gminy

3.1. Dotacje celowe z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone ustawami

Dane w zakresie dochodów i wydatków Gminy na realizację w 2009 r. zadań z zakresu administracji rządowej i innych zadań zleconych ustawami prezentuje poniższe zestawienie:

Wyszczególnienie	Dotacje celowe na zadania z zakresu administracji rządowej i inne zadania zlecone ustawami								
	2008 r. Wykonanie	2009 r.				Kwoty niewykorzystanych i zwróconych dotacji (kolumna 5-6):	z tego: po termi nie	Łączna kwota dofinansowania poszczególnych zadań	z tego: ze środków własnych jst
		Plan pierwotny	Plan po zmianach	Wysokość środków otrzymanych	Wysokość środków wykorzystanych				
	[w tysiącach złotych]								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
Dochody i wydatki ogółem (suma za poszczególne rozdziały), z tego:	11 758,7	10 635,7	11 024,0	11 029,1	10 992,5	36,6	0,0	10 992,5	0,0
Razem za rozdział 01095, z tego na:	571,0	-	642,0	642,0	641,8	0,2	-	641,8	-
zwrot podatku akcyzowego	571,0	-	642,0	642,0	641,8	0,2	-	641,8	-
Razem za rozdział 75011, z tego na:	238,1	-	242,9	242,9	242,9	-	-	242,9	-
realizacja zadań z zakresu ewidencji ludności	238,1	-	242,9	242,9	242,9	-	-	242,9	-
Razem za rozdział 75101, z tego na:	5,8	6,5	6,5	6,5	6,0	0,5	-	6,0	-
rejestr wyborców	5,8	6,5	6,5	6,5	6,0	0,5	-	6,0	-
Razem za rozdział 75113, z tego na:	-	62,1	60,6	62,1	60,6	1,5	-	60,6	-
wybory do PE	-	62,1	60,6	62,1	60,6	1,5	-	60,6	-
Razem za rozdział 75414, z tego na:	2,5	-	-	-	-	-	-	-	-
obrona cywilna	2,5	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem za rozdział 85203, z tego na:	933,7	531,9	571,4	571,3	571,3	-	-	571,3	-
odpłatność za pobyt w ośrodkach wsparcia	933,7	531,9	571,4	571,3	571,3	-	-	571,3	-
Razem za rozdział 85212, z tego na:	8 895,8	9 175,0	8 803,0	8 803,0	8 800,5	2,5	-	8 800,5	-
świadczenia rodzinne	8 895,8	9 175,0	8 803,0	8 803,0	8 800,5	2,5	-	8 800,5	-
Razem za rozdział 85213, z tego na:	35,5	40,8	19,4	19,4	19,3	0,1	-	19,3	-
składki na ubezpieczenia zdrowotne od świadczeń rodzinnych	35,5	40,8	19,4	19,4	19,3	0,1	-	19,3	-
Razem za rozdział 85214, z tego na:	645,4	394,4	203,6	207,3	203,6	3,7	-	203,6	-
zasiłki stałe	645,4	394,4	203,6	207,3	203,6	3,7	-	203,6	-
Razem za rozdział 85228, z tego na:	414,9	425,0	444,6	444,6	416,5	28,1	-	416,5	-
specjalistyczne usługi opiekuńcze	414,9	425,0	444,6	444,6	416,5	28,1	-	416,5	-
Razem za rozdział 85295, z tego na:	16,0	-	30,0	30,0	30,0	0,0	-	30,0	-
funkcjonowanie i rozwój sieci oparcia społecznego	16,0	-	30,0	30,0	30,0	0,0	-	30,0	-

[Dowód: akta kontroli, str. 1719]

3.1.1. W odniesieniu do różnic w wykonaniu, w rozdziałach: 01095, 75011, 75101, 75113 i 75414, dotacji celowych z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej w

2009 r. w stosunku do 2008 r. wyjaśnienie złożyła Skarbnik Gminy. Podała, że dotacje na przeprowadzenie wyborów uzależnione są od „kalendarza wyborczego”, natomiast całkowicie nieregularne i nieprzewidywalne są dotacje na finansowanie obrony cywilnej, przy czym Wojewoda informując o planowanych kwotach dotacji na 2009 r. nie zaznaczył z jakiego powodu nie przyznał dotacji w tym zakresie. Skarbnik, w odniesieniu do wzrostów dotacji na prowadzenie zadań z zakresu administracji rządowej (rozd. 75011) i prowadzenie aktualizacji rejestru wyborców (rozd. 75101) wyjaśniła, że miały one charakter inflacyjny.

[Dowód: akta kontroli, str. 1675-1676]

Kierownik Środowiskowego Domu Samopomocy w Śremie poinformowała, że liczba dotowanych w 2009 r. zadań nie uległa zmianie w porównaniu z rokiem poprzednim (rozd. 85203), przy czym zmniejszenie w 2009 r. kwoty dotacji w porównaniu z rokiem poprzednim nie spowodowało zachwiania działań.

[Dowód: akta kontroli, str. 1587]

W zakresie poziomu realizacji w latach 2008 i 2009 zadań, objętych dotacjami w rozdz. 85212, 85213, 85214 i 85228, Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej poinformowała, że liczba dotowanych zadań uległa w 2009 r. w stosunku do 2008 r. zmniejszeniu, poprzez zmianę w 2009 r. ustawy o pomocy społecznej, tj. od sierpnia 2009 r. zasiłki stałe w rozdz. 85414 stały się zadaniem własnym gminy dotowanym z budżetu państwa, a ponadto w rozdz. 85213 składki na ubezpieczenia zdrowotne dotyczące świadczeniobiorców pobierających zasiłki stałe przeniesiono do zadań własnych, także dotowanych z budżetu państwa.

[Dowód: akta kontroli, str. 1669-1671]

3.1.2. Wojewoda Wielkopolski pismem z dnia 20 października 2008 r. nr FB.I-6.3010-13/08 (data wpływu 21.10.2008 r.) poinformował Gminę m.in. o przyjętych w projekcie ustawy budżetowej na 2009 r. kwotach dotacji na zadania z zakresu administracji rządowej. O przyjętych w ustawie budżetowej na 2009 r. kwotach planu dotacji na realizację tych zadań, Wojewoda poinformował Urząd w dniu 12 lutego 2009 r., pismem z dnia 10 lutego 2009 r. nr FB.I-6.3010-4/09. Pozostałe informacje o kwotach dotacji celowych na realizację zadań z zakresu administracji rządowej Gmina otrzymywała od Wojewody Wielkopolskiego (11 informacji w 2009 r.) oraz z Krajowego Biura Wyborczego (1 w 2008 r. i 5 w 2009 r.). Przekazane Gminie informacje sporządzane były w szczególności obejmujące dział, rozdział i paragraf.

[Dowód: akta kontroli, str. 165-167, 205-217]

3.1.3. Skarbnik Gminy wyjaśniła, że z wyjątkiem dotacji na realizację zwrotu podatku akcyzowego producentom rolnym, dotacje przekazywane były terminowo. Środki w zakresie

prowadzenia zadań administracji rządowej zabezpieczały potrzeby na minimalnym poziomie zakładając normalny, nie zakłócony zmianami przepisów (np. konieczność wymiany dowodów osobistych) tryb pracy, przy czym środki te powinny być zwiększone, zwłaszcza w zakresie pokrycia kosztów rzeczowych - zakupy sprzętu, materiałów. W przypadku zwrotu akcyzy wystawiona została nota odsetkowa do WUW w Poznaniu, który odmówił wypłacenia odsetek za niewywiązywanie się z terminu przekazania środków, przy czym, jak podała Skarbnik, radca prawny UM przygotowuje obecnie opinię co do dalszego toku postępowania.

Z informacji uzyskanej ze Środowiskowego Domu Samopomocy i Ośrodka Pomocy Społecznej wynikało, że kwoty dotacji przekazywane były w sposób umożliwiający pełne i terminowe wykonanie zleconych zadań.

[Dowód: akta kontroli, str. 1587, 1169-1671, 1675-1676]

3.1.4.1. Wybrane dane dotyczące wykorzystania przez Gminę dotacji celowej na realizację wypłat producentom rolnym zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej w 2009 r.:

Lp.	Wyszczególnienie	Jednostka miary	Ogółem
1	Łączna kwota rocznego limitu zwrotu podatku akcyzowego zgodnie z art. 4 ust. 2 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego	zł	697.575,76
2	Łączna liczba złożonych wniosków o zwrot podatku akcyzowego	szt.	514
3	Łączna kwota dotacji celowej wykazana we wnioskach złożonych do wojewody, z tego:	zł	642.025,11
3.1.	kwota dotacji na zwrot podatku akcyzowego producentom rolnym	zł	629.436,38
3.2.	kwota dotacji dla gminy na pokrycie kosztów postępowania w sprawie zwrotu podatku akcyzowego	zł	12.588,73
4	Łączna kwota dotacji celowej otrzymana od wojewody, z tego:	zł	642.025,11
4.1	kwota dotacji na zwrot podatku akcyzowego producentom rolnym	zł	629.436,38
4.2	kwota dotacji dla gminy na pokrycie kosztów postępowania w sprawie zwrotu podatku akcyzowego	zł	12.588,73
5	Łączna liczba wydanych decyzji o zwrot podatku akcyzowego	szt.	514
6	Łączne koszty faktycznie poniesione przez gminę, z tego:	zł	641.777,24
6.1	kwota dokonanego zwrotu podatku akcyzowego producentom rolnym	zł	629.436,38
6.2	kwota dotacji należnej gminie na pokrycie kosztów postępowania w sprawie zwrotu podatku	zł	12.340,86
7	Łączna kwota dotacji zwrócona wojewodzie na koniec 2009 r., z tego:	zł	247,87
7.1	kwota dotacji przekraczająca wysokość należnych zwrotów podatku	zł	0
7.2	kwota dotacji przekraczająca wysokość kosztów gminy związanych z postępowaniem w sprawie zwrotu podatku i jego wypłatą	zł	247,87

[Dowód: akta kontroli, str. 281]

3.1.4.1.1. Pismem nr PRK.RS.0717-39/09 z dnia 22 kwietnia 2009 r. Burmistrz złożył do Wielkopolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Poznaniu (WUW) wniosek o przekazanie

Gminie dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu producentom rolnym podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej i jego wypłatę, dotyczący wniosków złożonych od 2 do 31 marca 2009 r. Wnioskowana kwota dotacji wyniosła ogółem 355.984,97 zł, w tym 349.004,87 zł na wypłatę zwrotów. Łączna ilość oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, wynikająca ze złożonych wniosków, wynosiła 410.593,96 litrów, przy czym powierzchnia użytków rolnych zgłoszona przez producentów stanowiła łącznie 8.093,9600 ha.

[Dowód: akta kontroli, str. 311-313]

Pismem nr PRK.RS.0717-89/09 z dnia 8 października 2009 r. Burmistrz złożył do WUW wniosek o przekazanie Gminie dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu producentom rolnym podatku akcyzowego, dotyczący wniosków złożonych od 1 do 30 września 2009 r. Wnioskowana kwota dotacji wyniosła ogółem 286.040,14 zł, w tym 280.431,51 zł na wypłatę zwrotów. Łączna ilość oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej, wynikająca ze złożonych wniosków, wynosiła 329.919,42 litrów, przy czym powierzchnia użytków rolnych zgłoszona przez producentów stanowiła łącznie 7.433,1500 ha.

[Dowód: akta kontroli, str. 325-327]

Opisane wyżej wnioski zawierały dane wymagane w § 2 ust. 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 sierpnia 2006 r. w sprawie przekazywania gminom dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej i jego wypłatę (Dz. U. Nr z 2006 r. 160, poz. 1132), zwanego dalej „rozporządzeniem Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 sierpnia 2006 r.”.

3.1.4.1.2. Wniosek Burmistrza Śremu o przekazanie Gminie dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu producentom rolnym podatku akcyzowego, dotyczący wniosków złożonych od 2 do 31 marca 2009 r., przekazano Wojewodzie Wielkopolskiemu pismem z dnia 22 kwietnia 2009 r.

[Dowód: akta kontroli, str. 311-313]

Stosownie do § 2 ust. 3 pkt 1 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 sierpnia 2006 r., termin do złożenia wniosku upłynął w dniu 18 kwietnia 2009 r.

Burmistrz wyjaśnił, że Wydział Infrastruktury i Rolnictwa WUW każdorazowo przysyłał informację o terminach składania wniosków w sprawie przekazania gminom dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu podatku akcyzowego. W kwietniu 2009 r. przesłana została informacja dotycząca stawki zwrotu podatku akcyzowego w 2009 r.,

odsyłając jednocześnie o uzyskanie pozostałych informacji na stronę internetową WUW i z uwagi na fakt zbyt późnego sprawdzenia strony internetowej wniosek został przesłany z kilkudniowym opóźnieniem.

[Dowód: akta kontroli, str. 283]

Wniosek Burmistrza o przekazanie Gminie dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu producentom rolnym podatku akcyzowego, dotyczący wniosków złożonych od 1 do 30 września 2009 r., przekazany został w terminie określonym w § 2 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 sierpnia 2006 r.

[Dowód: akta kontroli, str. 325-327]

3.1.4.1.3. Przeprowadzone szczegółowe badanie losowo wybranej dokumentacji, dotyczącej 51 złożonych przez producentów rolnych wniosków o zwrot podatku akcyzowego (26 w I terminie, tj. 1-31.03.2010 r. i 25 w II terminie, tj. 1-30.09.2010 r.) wykazało, że zachowano terminy ich składania, stosownie do art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 10 marca 2006 r. o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej (Dz. U. z 2006 r. Nr 52, poz. 379), zwanej dalej „ustawą o zwrocie podatku akcyzowego”. Składane do Gminy wnioski zawierały dane określone w art. 6 ust. 2 i 3 ustawy.

[Dowód: akta kontroli, str. 387-393]

Burmistrz wyjaśnił, że wnioski składane w 2009 r. przez producentów rolnych o zwrot podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego nie były weryfikowane pod kątem rzetelności i prawdziwości składanych danych. Uzasadnieniem tego było podpisywanie przez wnioskodawców oświadczeń, że znane im są skutki składania fałszywych oświadczeń, wynikające z art. 297 § 1 kodeksu karnego, a także zasady przyznawania zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej.

[Dowód: akta kontroli, str. 285]

3.1.4.1.4. Przeprowadzone na badanej próbie czynności kontrolne wykazały, że Burmistrz, w odniesieniu do składanych przez producentów rolnych wniosków o zwrot podatku, wydawał decyzje z zachowaniem terminu określonego w art. 5 ust. 4 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego.

[Dowód: akta kontroli, str. 387-393]

Analiza treści badanych decyzji wykazała, że w 25 (spośród 51 badanych) decyzjach Burmistrza o zwrocie podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego nie określono limitów zwrotu podatku. Obowiązek taki wynikał z art. 5 ust. 3 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego.

[Dowód: akta kontroli, str. 387-393]

Burmistrz wyjaśnił, że w decyzjach nie określono limitu zwrotu podatku akcyzowego sądząc, że producenci rolni składający wnioski w II racie nie wykorzystując należnego limitu na dany rok, nie mogą już ponownie składać wniosków, aby ewentualnie wykorzystać przysługujący im limit na dany rok. W 2010 r. i w latach następnych producentom rolnym składającym wnioski w II racie również wyliczony zostanie roczny limit zwrotu podatku zgodnie z ustawą o zwrocie podatku akcyzowego.

[Dowód: akta kontroli, str. 283]

3.1.4.1.5.1. W zakresie decyzji objętych badaniem, wypłaty zwrotów podatku akcyzowego (w ramach II transzy wypłat z II terminu) dokonane dla 25 wnioskodawców na kwoty od 3,73 zł do 3.415,82 zł zrealizowano w dniu 28 grudnia 2009 r., tj. 28 dni po terminie określonym w art. 7 ust.1 pkt 2 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego.

[Dowód: akta kontroli, str. 387-393]

Burmistrz wyjaśnił, że WUW na wypłatę II raty podatku akcyzowego w 2009 r. w ustawowym terminie przekazał tylko kwotę 140 308 zł. Otrzymane środki wystarczyły na wypłatę wnioskodawcom również w ustawowym terminie po 50 % należnej kwoty zwrotu podatku akcyzowego. Pozostałą kwotę WUW przekazał 18 grudnia 2009 r., która została wypłacana wnioskodawcom do dnia 30 grudnia 2009 r. Niewypłacenie w ustawowym terminie wnioskodawcom 100 % należnej kwoty spowodowane było opóźnieniem przekazania przez WUW całości wnioskowanej kwoty na zwrot producentom rolnym podatku akcyzowego w odpowiednim terminie. Z treści art. 8 ust. 2 i 4 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego wynika, iż na realizację przedmiotowego zadania gmina otrzymuje, za pośrednictwem wojewody, dotację celową z budżetu państwa. W rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 sierpnia 2006 r. wskazano podmioty zobligowane do podjęcia, w określonych terminach, czynności związanych z przekazaniem ww. dotacji celowej, w szczególności zaś w 3 ust. 5 i 6 wskazano, iż minister właściwy do spraw finansów publicznych przekazuje na rachunki bankowe urzędów wojewódzkich środki z tytułu ww. dotacji - w terminie 3 dni roboczych od dnia otrzymania wniosku ministra właściwego do spraw rozwoju wsi o przekazanie dotacji, następnie wojewoda przekazuje je na rachunki bankowe urzędów i miast w wysokości określonej we wnioskach o przekazanie dotacji (w terminie 2 dni od dnia otrzymania środków z tytułu dotacji). Z powyższych regulacji, jak podał Burmistrz, wynika, iż gmina realizuje zlecone zadania w granicach prawa i w oparciu o faktycznie przekazane jej środki finansowe na realizację tych zadań. Takie

stanowisko przedstawia Regionalna Izba Obrachunkowa z Gdańska, przy czym RIO w Poznaniu nie wypowiedziała się jeszcze w tej sprawie.

[Dowód: akta kontroli, str. 285-287]

Z przesłanego do WUW pismem z dnia 9 grudnia 2009 r. nr PRK.RS.0717-89/09 m.in. okresowego rozliczenia dotacji z realizacji wypłat, informacji o stopniu jej wykorzystania, zestawienia rozliczonych dotacji, sporządzonych na dzień 8 grudnia 2009 r., wynika, że z wnioskowanej dotacji celowej w kwocie 280.431,51 zł na cały II termin wypłat zwrotów podatku w 2009 r. (dotyczących wniosków złożonych od 1 do 30 września), dokonano na ten dzień wypłaty producentom rolnym I transzy zwrotów podatku w ramach II terminu wypłat, na łączną kwotę 140.308 zł. Wypłaty środków w ramach tej transzy dokonywano w okresie od 25 do 30 listopada 2009 r.

W okresowym rozliczeniu dotacji z dnia 30 grudnia 2009 r., przekazanym do WUW pismem z dnia 30 grudnia 2009 r. nr PRK.RS.0717-89/09, wykazano dokonanie wypłat zwrotów podatku akcyzowego na pełną (łącznie z wypłaconą II transzą środków) wnioskowaną w ramach II terminu wypłat kwotę, tj. 280.431,51 zł.

Środki na wypłatę II transzy zwrotów podatku w ramach II terminu zaplanowane zostały w budżecie Gminy Śrem w planie wydatków, w rozdz. 01095, § 4430 (zwiększenie o kwotę 140.124 zł) na podstawie zarządzenia Burmistrza Nr 814/09 z dnia 21 grudnia 2009 r.

[Dowód: akta kontroli, str. 329-339, 347, 353, 799-813, 1693-1703]

3.1.4.1.5.2. W kwocie zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej w wysokości 1.172,94 zł, dokonanego w dniu 28 maja 2009 r. na rzecz A.S. na podstawie decyzji Burmistrza Śremu nr PRK.RS.0114-40/09 z dnia 20 marca 2009 r., uwzględniona została kwota zwrotu w wysokości 69,89 zł, wynikająca z dwóch faktur dotyczących zakupu, nie kwalifikującego się do zwrotu podatku akcyzowego, a objętego zwolnieniem z tego podatku, BIOESTRU w ilościach 46,750 l i 35,470 l (faktury VAT PKN Orlen S.A., Stacji Paliw Nr 1473 w Dolsku: nr 1200/1473/09 z dn. 2.02.09 i nr 1314/1473/09 z dn. 5.02.2009).

Zawyżono tym samym wypłatę zwrotu podatku akcyzowego na rzecz tego producenta rolnego o kwotę 69,89 zł.

[Dowód: akta kontroli, str. 303-309, 387-393]

Burmistrz wyjaśnił, że sumując faktury wnioskodawcy przeoczono i dodano do ogólnej ilości zakupionego oleju napędowego dwie faktury za zakup BIOESTRU w ilościach 46,750 l i 35,470 l, który nie kwalifikuje się do zwrotu akcyzy.

[Dowód: akta kontroli, str. 283]

3.1.4.1.5.3. Urząd w dniu 28 maja 2009 r. dokonał na rzecz T.K. przelewu kwoty zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej w wysokości 1.020,00 zł, podczas gdy w decyzji Burmistrza nr PRK.RS.0114-80/09 z dnia 3 kwietnia 2009 r. określono prawidłową kwotę tego zwrotu w wysokości 635,24 zł wraz z określonym na tę samą kwotę limitem zwrotu.

Zawyżono tym samym wypłatę zwrotu podatku akcyzowego na rzecz tego producenta rolnego o kwotę 384,76 zł.

[Dowód: akta kontroli, str. 295-301, 387-393]

Burmistrz wyjaśnił, że przyczyną przelania dla T.K. kwoty 1 020,00 zł, a nie jak wynikało z decyzji, kwoty 635,24 zł, była pomyłka, która powstała przy przepisywaniu z kart wyliczeń na zbiorcze zestawienie, na podstawie którego sporządzało się wnioski o przekazanie gminie dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu producentom rolnym podatku akcyzowego. Zamiast kwoty 635,24 zł, która przypadała wnioskodawcy z tytułu posiadanych użytków rolnych, została wpisana kwota wyliczona z przedłożonej faktury za zakup oleju napędowego ($1200 \text{ l} \times 0,85 \text{ zł} = 1 020,00 \text{ zł}$) i taką też kwotę uwzględniono we wniosku o przekazanie gminie dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu producentom rolnym podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego.

[Dowód: akta kontroli, str. 287]

3.1.4.1.5.4. Poza ustaleniami opisanymi wyżej w punktach 3.1.4.1.5.2 - 3.1.4.1.5.3, w badanym okresie w Gminie nie wystąpiły przypadki nienależnego pobrania przez producentów rolnych lub pobrania w nadmiernej wysokości zwrotów podatku akcyzowego.

[Dowód: akta kontroli, str. 285]

3.1.4.1.6 W badanym okresie Gmina dwukrotnie dokonała na rzecz WUW zwrotu różnicy pomiędzy kwotą dotacji otrzymaną na realizację zadań związanych z wypłatą zwrotu podatku akcyzowego, a kwotą wykorzystaną:

- w dniu 29 czerwca 2009 r. dokonano zwrotu kwoty 1,14 zł, dotyczącej nie w pełni wykorzystanej w I terminie wypłat (wnioski złożone w okresie 1-31.03.2010 r.) kwoty dotacji na pokrycie Gminie kosztów postępowania w sprawie zwrotu podatku (wnioskowano 6.980,10, zrealizowano 6.978,96 zł),
- w dniu 30 grudnia 2009 r. dokonano zwrotu kwoty 246,73 zł, dotyczącej nie w pełni wykorzystanej w II terminie wypłat (wnioski złożone w okresie 1-30.09.2010 r.) kwoty dotacji na pokrycie Gminie kosztów postępowania w sprawie zwrotu podatku (wnioskowano 5.608,63, zrealizowano 5.361,90 zł).

[Dowód: akta kontroli, str. 315, 319-321, 341, 347, 361-363, 366]

Gmina dokonując opisanych wyżej zwrotów dotacji, zachowała terminowość określoną w § 5 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 sierpnia 2006 r.

3.1.4.1.7.1. Okresowe sprawozdania rzeczowo-finansowe z realizacji wypłat producentom rolnym zwrotu podatku akcyzowego Gmina przekazała do WUW:

- pismem z dnia 29 czerwca 2009 r. nr PRK.RS.0717-39/09, w zakresie realizacji I terminu wypłat,
- pismem z dnia 9 grudnia 2009 r. nr PRK.RS.0717-89/09 oraz pismem z dnia 30 grudnia 2009 r. nr PRK.RS.0717-89/09 w zakresie realizacji zwrotów podatku w ramach II terminu wypłat.

[Dowód: akta kontroli, str. 317, 323, 331, 339, 345, 353]

Okresowe rozliczenia dotacji celowej z realizacji wypłat producentom rolnym zwrotu podatku akcyzowego Gmina przekazała do WUW:

- pismem z dnia 29 czerwca 2009 r. nr PRK.RS.0717-39/09, w zakresie realizacji I terminu wypłat,
- pismem z dnia 9 grudnia 2009 r. nr PRK.RS.0717-89/09 oraz pismem z dnia 30 grudnia 2009 r. nr PRK.RS.0717-89/09 w zakresie realizacji zwrotu podatku (w dwóch transzach) w ramach II terminu wypłat.

[Dowód: akta kontroli, str. 315, 323, 329, 339, 347, 353]

Roczne rozliczenie dotacji celowej z realizacji wypłat producentom rolnym zwrotu podatku akcyzowego oraz roczne sprawozdanie rzeczowo-finansowe z realizacji wypłat zwrotu tego podatku Gmina przekazała do WUW przy piśmie z dnia 30 grudnia 2009 r. nr PRK.RS.0717-89/09.

[Dowód: akta kontroli, str. 349-353]

Terminowość składania przez Gminę sprawozdań okresowych i rocznych, określona w § 6 ust. 1 pkt 1 i 2 rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 23 sierpnia 2006 r., została zachowana.

3.1.4.1.7.2. Z rocznego rozliczenia dotacji celowej z realizacji wypłat zwrotu podatku akcyzowego wynika m.in., że Gmina:

- otrzymała od Wojewody Wielkopolskiego środki z dotacji celowej na realizację ww. zadań w łącznej kwocie 642.025,11 zł, w tym 629.436,38 zł na realizację wypłat i 12.588,73 zł na pokrycie przez Gminę kosztów postępowania w sprawie zwrotów,

- poniosła na realizację zadania koszty w łącznej kwocie 641.777,24 zł, z tego 629.436,38 zł na realizację wypłat i 12.340,86 zł na pokrycie przez Gminę kosztów postępowania w sprawie zwrotów,
oraz, że nadpłata środków otrzymanych na realizację zadania nad wydatkowanymi wyniosła 247,87 zł.

[Dowód: akta kontroli, str. 349]

Wydatki Gminy na realizację zadania w kwocie 641.777,24 zł zakwalifikowano w:

- § 4430 - 629.436,38 zł,
- § 4110 – 896,51 zł,
- § 4120 – 145,45 zł,
- § 4170 – 5.937,00 zł,
- § 4210 – 5.361,90 zł.

[Dowód: akta kontroli, str. 343]

W rocznym sprawozdaniu rzeczowo-finansowym z realizacji wypłat zwrotu podatku akcyzowego Gmina podała m.in., że łączna liczba złożonych wniosków wyniosła 514 szt., łączna ilość litrów oleju napędowego wykorzystanego do produkcji rolnej wynikająca z przedłożonych dokumentów wynosiła 740.513,38 litrów, a łączna kwota dokonanego w okresie sprawozdawczym zwrotu wyniosła 629.436,38 zł, przy łącznej kwocie limitu zwrotu w wysokości 697.575,76 zł.

[Dowód: akta kontroli, str. 351]

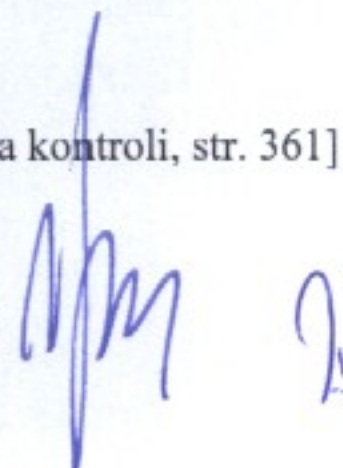
Czynności kontrolne wykazały zgodność danych przedstawionych w sprawozdaniach rocznych, z danymi wykazanymi w ewidencji księgowej Urzędu i sprawozdaniu Rb-50 - sprawozdanie o dotacjach/wydatkach związanych z wykonywaniem zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych jednostkom samorządu terytorialnego ustawami - Urzędu za IV kwartał 2009 r.

[Dowód: akta kontroli, str. 349, 351, 357-385]

3.1.4.1.8. Wielkopolski Urząd Wojewódzki w Poznaniu w 2009 r. przekazał Gminie środki dotacji celowej na postępowanie w sprawie zwrotu producentom rolnym podatku akcyzowego w łącznej wysokości 642.025,11 zł, w następujących kwotach i terminach:

- 355.984,97 zł w dniu 27 maja 2009 r.,
- 140.308,00 zł w dniu 13 listopada 2009 r.,
- 145.732,14 zł w dniu 18 grudnia 2009 r.

[Dowód: akta kontroli, str. 361]

Ustalenia dotyczące realizowanych po terminie określonym w art. 7 ust.1 pkt 2 ustawy o zwrocie podatku akcyzowego wypłat zwrotu podatku w ramach II terminu wypłat (dotyczącego wniosków złożonych w okresie 1-30.09.2010 r.), w odniesieniu do wskazanych wyżej kwot i terminów przekazanych dotacji, przedstawione zostały w punkcie 3.1.4.1.5.1 niniejszego protokołu.

3.1.4.1.9. Wnioskowane przez Gminę i otrzymane na 2009 r. środki, w części przeznaczonej na wypłatę podatku akcyzowego producentom rolnym w łącznej wysokości 629.436,38 zł, zostały w pełni wykorzystane. Zwrot niewykorzystanej części dotacji w łącznej kwocie 247,87 zł dotyczył wyłącznie kwoty należnej Gminie na pokrycie kosztów postępowania.

[Dowód: akta kontroli, str. 311, 325, 349]

3.1.4.1.10. Rozrachunki z producentami rolnymi na rzecz których dokonywano zwrotu podatku akcyzowego zawartego w cenie oleju napędowego wykorzystywanego do produkcji rolnej w 2009 r. ewidencjonowano w Urzędzie na koncie 231 – Rozrachunki z tytułu wynagrodzeń.

Na kontach rozrachunkowych Urzędu nie ewidencjonowano w odniesieniu do poszczególnych producentów rolnych, należności z tytułu wydawanych przez Burmistrza w 2009 r. decyzji.

[Dowód: akta kontroli, str. 811-813, 1591-1598]

Ewidencja szczegółowa prowadzona do kont zespołu 2, wg opisu załącznika Nr 2, części II, punkt 1.26) rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego oraz niektórych jednostek sektora finansów publicznych (Dz. U. z 2006 r. Nr 142, poz. 1020 ze zm.), powinna umożliwić wyodrębnienie poszczególnych grup rozrachunków, rozliczeń i roszczeń spornych, ustalenie przebiegu ich rozliczeń oraz stanu należności, rozliczeń, roszczeń spornych i zobowiązań z podziałem według kontrahentów oraz, jeśli dotyczą rozliczeń w walutach obcych - według poszczególnych walut.

Burmistrz wyjaśnił, że rozrachunki z producentami rolnymi ewidencjonowano na koncie 231, ponieważ polityka rachunkowości Urzędu nie określała wyraźnie gdzie księgować te rozrachunki. Od 1 stycznia 2010 r. obowiązuje nowa polityka rachunkowości (wprowadzona zarządzeniem Burmistrza nr 866/10) na podstawie której rozrachunki te należy ewidencjonować na koncie 240 – Pozostałe rozrachunki. Na koncie rozrachunkowym ewidencjonowano należności producentów rolnych zbiorczo, zgodnie z art. 20 ust.3 ustawy o

rachunkowości, tj. podstawą zapisów mogą być również sporządzone przez jednostkę dowody księgowe zbiorcze, które muszą być w tym dowodzie pojedynczo wymienione. Dowód księgowy na podstawie którego ewidencjonowano wypłatę akcyzy spełniał powyższy wymóg. Opis załącznika Nr 2, część II, punkt 1.26 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. odnosi się do wszystkich kont zespołu 2, przy czym wymóg ewidencji z podziałem na kontrahentów jest tylko przy koncie 201- Rozrachunki z kontrahentami, błędne jest zatem interpretowanie, że wszystkie konta zespołu 2 powinny być z podziałem na kontrahentów. Ewidencja szczegółowa prowadzona do konta 240 powinna zapewnić ustalenie rozrachunków, roszczeń i rozliczeń z poszczególnych tytułów, przy czym konto 240 w planie kont Urzędu występuje z podziałem na dział, rozdział, paragraf, czyli umożliwia ustalenie rozrachunków z poszczególnych tytułów.

[Dowód: akta kontroli, str. 1387-1393]

3.1.4.2. Wykorzystanie dotacji przeznaczonej na realizację przez Ośrodek Pomocy Społecznej w Śremie świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych (rozd. 85212)

W 2009 r. Ośrodek w rozdz. 85212, § 3110 (świadczenia społeczne) wydatkował:

- a) na realizację świadczeń rodzinnych (71.304 świadczeń: zasiłki rodzinne z dodatkami, świadczenia opiekuńcze, jednorazowe zapomogi z tytułu urodzenia dziecka) łącznie kwotę 7.475.281,00 zł,
- b) na realizację świadczeń z funduszu alimentacyjnego (3.488 świadczeń alimentacyjnych) łącznie na kwotę 1.042.202,65 zł,
- c) na składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe świadczeniobiorców łącznie kwotę 29.122,40 zł

[Dowód: akta kontroli str. 1379-1381, 1549, 1573]

Na realizację ww. świadczeń w § 3110 wydatkowano łącznie kwotę 8.546.606,05 zł. Kwotę tę wykazano w sprawozdaniach Rb-50 jednostki realizującej oraz Gminy za 2009 r.

[Dowód: akta kontroli, str. 1481-1521, 1523-1525]

Ze sprawozdań Rb-50 wynika, że w rozdziale 85212 poniesiono wydatki w łącznej kwocie 8.800.480,11 zł, z tego w:

- § 3110 (Świadczenia społeczne) – 8.546.606,05 zł (w tym składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe świadczeniobiorców na kwotę 29.122,40 zł),
- § 4010 (Wynagrodzenia osobowe pracowników) – 188.096,56 zł,
- § 4040 (Dodatkowe wynagrodzenie roczne) – 15.000,00 zł,
- § 4110 (Składki na ubezpieczenia społeczne) – 31.200,00 zł,

- § 4120 (Składki na Fundusz Pracy) – 4.918,07 zł,
- § 4210 (Zakup materiałów i wyposażenia) – 5.914,57 zł,
- § 4260 (Zakup energii) – 4.300,00 zł,
- § 4300 (Zakup usług pozostałych) – 3.252,49 zł,
- § 4350 (Zakup usług dostępu do sieci Internet) – 778,92 zł,
- § 4410 (Podróże służbowe krajowe) – 413,45 zł,

[Dowód: akta kontroli str. 1481-1521, 1523-1525]

Łączna kwota poniesionych w rozdz. 85212 wydatków, (z wyłączeniem § 3110, w tym składek na ubezpieczenie emerytalne i rentowe świadczeniobiorców) mieściła się w limicie kosztów obsługi świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych wynikającym z art. 33 ust. 2a ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 992 ze zm.) i art. 31 ust. 3 ustawy z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2009 r. Nr 1, poz. 7 ze zm.).

Łączna kwota przekazanych Gminie w 2008 roku w 13 transzach dotacji na realizację świadczeń rodzinnych i alimentacyjnych wyniosła kwotę 8.803.036,00 zł.

Zwrot niewykorzystanej części dotacji w kwocie 2.555,89 zł na rzecz Wojewody Wielkopolskiego nastąpił w dniu 30 grudnia 2009 r.

[Dowód: akta kontroli str. 1481-1521, 1465, 1523-1525, 1705-1707]

W Ośrodku w 2009 r. w rozdziale 85212, § 3110, jak opisano wyżej, wykazane zostały składki na ubezpieczenie emerytalne i rentowe w kwocie 29.122,40 zł z tytułu wypłaconych świadczeń rodzinnych i świadczeń z funduszu alimentacyjnego.

[Dowód: akta kontroli, str. 1379-1381]

Stosownie do załącznika Nr 4 (Klasyfikacja paragrafów wydatków i środków) do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 14 czerwca 2006 r. w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (Dz. U. z 2006 r. Nr 107, poz. 726 ze zm.) w paragrafie 311 klasyfikowane są świadczenia społeczne (na rzecz osób fizycznych przewidziane w obowiązujących przepisach i układach zbiorowych pracy), natomiast składki na ubezpieczenie społeczne klasyfikowane są w paragrafie 411.

Kierownik Ośrodka Maria Świdurska wyjaśniła, że ujęcie tych składek w paragrafie 3110 – świadczenia społeczne uzasadniała interpretacja tego zadania, jako formy świadczenia społecznego z tytułu ubezpieczeń społecznych wobec osób pobierających świadczenia pielęgnacyjne.

[Dowód: akta kontroli, str. 1667]

3.1.4.3. Gmina w 2009 r. realizowała zadania nałożone przez ustawę z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 993 ze zm.). Dotację na realizację przez Gminę zadań w zakresie ewidencji ludności i dowodów osobistych przekazano w rozdz. 75011, § 2010 w 12 miesięcznych transzach na łączną kwotę 242.900 zł.

[Dowód: akta kontroli str. 1461]

Zadania w powyższym zakresie realizowane były przez Pion Spraw Obywatelskich Urzędu. Wydatki na łączną kwotę 242.900 zł, poniesione ze środków przekazanej dotacji, wg sprawozdania Rb-50 za IV kwartał 2009 r. obejmowały:

- § 4010 (Wynagrodzenia osobowe pracowników): 206.600 zł,
- § 4110 (Składki na ubezpieczenia społeczne): 31.200 zł,
- § 4120 (Składki na Fundusz Pracy): 5.100 zł

[Dowód: akta kontroli str. 1481-1521, 1535-1547]

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2009 r. w Urzędzie Miejskim w Śremie wydanych (odebranych) zostało 2.229 szt. dowodów osobistych. Liczba złożonych wniosków o wydanie dowodów wynosiła za ten okres 2.287 wniosków. Ze złożonych w okresie od 1 do 31 grudnia 2009 r. 122 wniosków o wydanie dowodów osobistych, na dzień 19 marca 2010 r., wydanych zostało 118 szt. dowodów, przy czym 3 szt. dowodów zostały przyjęte, lecz nie odebrane, a 1 szt. unieważniona.

[Dowód: akta kontroli str. 1665]

3.1.5. W Urzędzie prowadzone są w wersji elektronicznej 42 rejestry/ewidencje związane z realizacją zadań jednostki (z wyłączeniem systemów związanych z zarządzaniem kadrami i finansami). Jednocześnie w jednostce 10 rejestrów/ewidencji prowadzonych jest w wersji papierowej, na podstawie obowiązujących przepisów prawa (z wyłączeniem rejestrów/ewidencji wynikających z przepisów o rachunkowości).

[Dowód: akta kontroli, str. 867-897]

3.2. Dotacje rozwojowe

Wybrane dane dotyczące realizacji przez Gminę Śrem w 2009 r. projektów dofinansowanych dotacjami rozwojowymi:

Wyszczególnienie	Dotacje rozwojowe			Wkład własny jst			Zaawansowanie realizacji projektów			
	2009 r.						Wartość umowy (całkowita kwota kwalifikowalna)	Wydatki planowane do końca 2009 r. wg harmonogramu	Wydatki poniesione do końca 2009 r.	% realizacji umowy (kol. 10:9)
	Srodki otrzymane (zaliczki + refundacja wcześniej poniesionych wydatków)	Wykonanie (refundacja wcześniej poniesionych wydatków + zaliczki rozliczone we wnioskach o płatność)	Kwota dotacji niewykorzystana i zwrócona (kol. 2 - kol. 3)	w tym po terminie	Kwota (bez wydatków niekwalifikowalnych)	% wkładu własnego do kwoty dotacji (kol. 6:3)				
	[w tysiącach złotych]						[w tysiącach złotych]			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
Ogółem, z tego:	722,5	712,3	10,2	-	52,3	X	X	X	X	X
PO Kapitał Ludzki, Pr. IX, Poddz. 9.1.2.: „Akademia Efektywnej Nauki...”, w tym:	277,0	272,8	4,2	-	-	-	275,8	275,8	272,8	98,9
w 2008 r.	143,8	142,6	1,2	-	-	-	-	-	142,6	-
PO Kapitał Ludzki, Pr. VII, Poddz. 7.1.1.: „Aktywność się opłaca”, w tym:	445,5	439,5	6,0	-	52,3	11,9	497,9	497,9	491,8	98,8
w tym 2008	104,8	98,8	6,0	-	12,3	12,4	117,1	117,1	111,1	94,9

[Dowód: akta kontroli, str. 1721]

Beneficjentem projektu pt. „Akademia Efektywnej Nauki – zajęcia pozalekcyjne dla uczniów szkół podstawowych terenu miasta i gminy Śrem”, zwanego dalej w protokole także „projektem”, była Gmina Śrem, stosownie do zawartej w dniu 31 października 2008 r. pomiędzy Burmistrzem, a Dyrektorem Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Poznaniu umowy nr POKL.09.01.02-30-024/08-00 o dofinansowanie tego projektu. Partnerem Gminy uczestniczącym w realizacji projektu był Leader School s.c. ze Śremu.

[Dowód: akta kontroli, str. 967-969, 1017-1093]

Beneficjentem i podmiotem realizującym projekt pt. „Aktywność się opłaca” był Ośrodek Pomocy Społecznej w Śremie, stosownie do zawartej w dniu 22 września 2008 r. umowy nr POKL.07.01.01-30-001/08-00 (aneksowanej w dniu 30 lipca 2009 r.), zawartej pomiędzy Kierownikiem Ośrodka, a Dyrektorem Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Poznaniu.

[Dowód: akta kontroli, str. 1405-1424]

3.2.1. We wniosku Beneficjenta nr POKL.09.01.02-30-024/08 (przekazanym w dniu 30 maja 2008 r. do Instytucji Pośredniczącej) o dofinansowanie projektu „Akademia Efektywnej Nauki” określono m.in., że projekt zakłada realizację programów rozwojowych obejmujących zajęcia pozalekcyjne z efektywnych metod nauki, realizowane przez 8 szkół położonych na terenie Gminy, w tym 3 w Śremie, skierowane do 152 uczniów w trudnej sytuacji społeczno-

ekonomicznej. Realizację projektu w okresie od 16 sierpnia 2008 r. do 31 lipca 2009 r., określono we wniosku w podziale na 6 zadań: działania informacyjno-promocyjne (w okresie VIII 2008- VII 2009), rekrutacja (VIII 2008-IX 2008), szkolenia nauczycieli (IX 2008-X 2008, I 2009), zajęcia pozalekcyjne dla uczniów (X 2008-IVI 2009), zarządzanie projektem i obsługa administracyjno-finansowa (VIII 2008- VII 2009), monitoring i ewaluacja (VIII 2008- VII 2009).

[Dowód: akta kontroli, str. 967-1015, 1677]

W § 2 umowy o dofinansowanie powyższego projektu określono, że kwota dofinansowania w formie dotacji rozwojowej wynosiła 275.827,94 zł, stanowiąca nie więcej niż 100% całkowitych wydatków kwalifikowanych. Umowa nie określała obowiązku wniesienia wkładu własnego przez Beneficjenta.

[Dowód: akta kontroli, str. 1017-1093]

3.2.1.1. Przedstawiony we wniosku o dofinansowanie budżet projektu stanowił łącznie kwotę 275.827,94 zł, w podziale m.in. na budżet dotyczący realizacji projektu w 2008 r. - 143.795,80 zł i w 2009 r. - 132.032,14 zł. W umowie partnerskiej zawartej w dniu 21 maja 2008 r. pomiędzy Gminą a Partnerem (aneksowanej w dniu 12 września 2008 r.) określono, że Gmina na realizację projektu poniesie wydatki w łącznej kwocie 92.004 zł (w 2008 r. - 38.095 zł, w 2009 r. - 53.909 zł), natomiast Partner wydatki w kwocie 183.823,94 zł (w 2008 r. - 105.700,80 zł, w 2009 r. - 78.123,14 zł). We wniosku o dofinansowanie określono harmonogram realizacji projektu, obejmujący realizację 6 zadań (w podziale na poszczególne etapy), przedstawiony w okresach miesięcznych 2008 i 2009 r.

[Dowód: akta kontroli, str. 967-1015, 1641-1657]

Badaniu poddano złożone wnioski Beneficjenta o płatność:

- za 2008 r. 2 wnioski za okresy od 16 sierpnia do 15 listopada i od 16 listopada do 31 grudnia,
- za 2009 r. 3 wnioski za okresy od 1 stycznia do 31 marca, od 1 kwietnia do 10 czerwca oraz od 11 czerwca do 31 lipca 2009 r.,

wraz z dokumentami wykazanymi w tych wnioskach w informacjach finansowych - zestawieniach dokumentów potwierdzających poniesienie wydatków.

[Dowód: akta kontroli, str. 1095-1197]

Badanie dokumentacji wykazało, że realizacja projektu przebiegała zgodnie z harmonogramami rzeczowymi wykazanymi w złożonym wniosku.

[Dowód: akta kontroli, str. 983-987, 1017-1093, 1095-1197, 1725-1727]

We wniosku Gminy o płatność przekazany do Wojewódzkiego Urzędu Pracy w dniu 15 stycznia 2009 r., za okres od 16 sierpnia 2008 r. do 15 listopada 2008 r., w części 5 – Postęp rzeczowy realizacji projektu, w odniesieniu do zadania nr 3 – Szkolenia nauczycieli, nie wykazano szkolenia przeprowadzonego w miesiącu październiku, które to szkolenie dokumentują wymienione w załączniku nr 1 do wniosku w pozycjach 18-20 i 24 dowody.

[Dowód: akta kontroli, str. 1095-1117]

Burmistrz wyjaśnił, że opis rzeczowy projektu przedstawiony we wniosku ma charakter ogólny, informacyjny i nie jest podstawą do rozliczenia danego zadania. Szkolenia nauczycieli zostały zrealizowane zgodnie z harmonogramem rzeczowo-finansowym i odpowiednio rozliczone w części w części finansowej, przy czym opis został nieprecyzyjnie przedstawiony, zakres dat w opisie powinien odnosić się do miesiąca września i października.

[Dowód: akta kontroli, str. 1387-1393]

Łączne poniesione przez Gminę i Partnera wydatki na realizację projektu wyniosły kwotę 272.853,74 zł. W 2008 r. poniesiono wydatki w łącznej kwocie 142.591,57, w tym: 102.606,27 zł (w okresie 16.08-15.11), 39.985,30 zł (16.11-31.12), natomiast w 2009 r. wydatki w łącznej kwocie 130.262,17 zł, w tym: 65.422,99 zł (1.01-31.03), 44.217,70 zł (1.04-10.06) i 20.621,48 zł (11.06-31.07).

[Dowód: akta kontroli, str. 1095-1197, 1243-1255]

Gmina na realizację projektu wydatkowała ogółem kwotę 89.865,27 zł, w tym w 2008 r. kwotę 37,258,10 zł i 2009 r. kwotę 52.607,17 zł.

Wydatki Partnera wyniosły łącznie 182.988,47 zł, w tym w 2008 r. kwotę 105.333,47 zł i 2009 r. kwotę 77.655 zł.

[Dowód: akta kontroli, str. 1257-1343]

Kwoty wydatków poniesionych w latach 2008 i 2009 na realizację projektu nie przekraczały limitów wydatków wynikających z określonego we wniosku o dofinansowanie budżetu tego zadania. Kwoty poniesionych wydatków przez Gminę oraz Partnera mieściły się w kwotach założonych wydatków na realizację projektu, określonych w umowie partnerstwa zawartej w dniu 21 maja 2008 r. pomiędzy tymi stronami.

[Dowód: akta kontroli, str. 967-1015, 1243-1343, 1641-1657]

3.2.1.2. Wojewódzki Urząd Pracy w Poznaniu (Instytucja Pośrednicząca) przekazał łącznie na rachunek Gminy, w formie transz dotacji rozwojowej, kwotę 277.032,17 zł:

- 143.795,80 zł - w dniu 17 listopada 2008 r.

- 67.413,83 zł – w dniu 4 maja 2009 r. (w tym kwota 1.204,23 zł, stanowiąca przekazaną na rzecz Beneficjenta kwotę dotacji niewykorzystanej i zwróconej przez Gminę w dniu 30 grudnia 2008 r.),
- 44.819,54 zł – w dniu 28 lipca 2009 r.,
- 21.003,00 – w dniu 1 września 2009 r.

Przekazane kwoty transz dotacji, z wyłączeniem opisanej kwoty 1.204,23 zł, były zgodne z harmonogramem płatności.

[Dowód: akta kontroli, str. 1017-1093, 1243-1249]

Przekazanie Gminie w dniu 28 lipca 2009 r. kwoty 44.819,54 zł, nastąpiło z naruszeniem § 9 ust. 3 umowy dofinansowania, określającego, że przekazanie transzy dotacji następuje w terminie do 20 dni roboczych od dnia zatwierdzenia wniosku o płatność. Pismo WUP w Poznaniu nr PŚ.3044-4/08 informujące o zatwierdzeniu wniosku o płatność, datowane było na dzień 3 czerwca 2009 r. Zapłata kwoty transzy winna zatem nastąpić do dnia 2 lipca 2009 r.

[Dowód: akta kontroli, str. 1139-1157, 1203, 1247]

Koordynator projektu Szymon Wasielewski wyjaśnił, że przekazanie transzy po terminie nie miało wpływu na realizację projektu, ponieważ niezbędne wydatki były w takiej sytuacji prefinansowane ze środków Gminy.

[Dowód: akta kontroli, str. 1681]

3.2.1.3. Badanie przedłożonej w Urzędzie dokumentacji dotyczącej realizacji projektu wykazało, że przekazana Gminie dotacja rozwojowa wykorzystana została zgodnie z obowiązującymi zasadami dofinansowania, przy czym środki dotacji wykorzystano zgodnie z przeznaczeniem.

[Dowód: akta kontroli, str. 967-1207, 1243-1343, 1725-1727]

3.2.1.3.1. Badaniu poddano prawidłowość formalno-rachunkową oraz prawidłowość ujęcia w księgach rachunkowych Urzędu dowodów księgowych dotyczących realizacji przez Gminę Śrem projektu „Akademia Efektywnej Nauki” (37 dowodów wystawionych dla Gminy na łączną kwotę 79.883 zł) oraz dowodów wystawionych Gminie w 2009 r. przez wykonawców zamówień publicznych: „Budowa ulicy Leśnej w Nochowice etap II” (3 dowody na kwotę 619.588,27), „Kompleks sportowy realizowany w ramach programu „Moje boisko – Orlik 2012” (4 dowody na kwotę 1.110.000).

[Dowód: akta kontroli, str. 1345-1351]

Gmina Śrem w ramach realizacji projektu „Akademia Efektywnej Nauki”, na podstawie wystawionych w poniższych okresach faktur VAT:

- a) nr 1012/08/ET wystawionej w dniu 18 września 2008 r. przez firmę E.T. ze Śremu (otrzymanej przez Urząd w dniu 8.10.2008 r., zapłaconej w dniu 10.10.2008 r.) z tytułu sprzedaży Gminie, stosownie do złożonego sprzedającemu przez Burmistrza w dniu 17 września 2008 r. zlecenia, notebooka Toshiba U400, oprogramowania MS Office 2007 i Small Business PL oraz drukarki HP DJ 4260, na łączną kwotę 4.900 zł brutto (wydatki w rozdz. 80195, w § 4218, § 4219, § 4758, § 4759),
- b) nr 2635/P/2008 wystawionej w dniu 30 września 2008 r. przez spółkę A.P. ze Śremu (zapłaconej w dniu 17.10.2008 r.) z tytułu sprzedaży szafy biurowej, segregatorów, papieru, na łączną kwotę 1.175 zł brutto (wydatki w rozdz. 80195, w § 4218, § 4219, § 4748, § 4749),
- c) nr 1031/08/ET wystawionej w dniu 24 września 2008 r. firmę E.T. ze Śremu (otrzymanej przez Urząd w dniu 10.10.2008 r., zapłaconej w dniu 17.10.2008 r.) z tytułu sprzedaży tuszów HP, na łączną kwotę 150 zł brutto (wydatki w rozdz. 80195, w § 4758, § 4759),
- d) nr 1037/08/ET wystawionej w dniu 25 września 2008 r. przez firmę E.T. ze Śremu (zapłaconej w dniu 17.10.2008 r.) z tytułu sprzedaży tuszów HP, na łączną kwotę 150 zł brutto (wydatki w rozdz. 80195, w § 4758, § 4759),

dokonała zaciągnięcia zobowiązań, podczas gdy wydatki te ujęto po raz pierwszy w planie finansowym na podstawie uchwały Rady Miejskiej w Śremie Nr 240/XXVIII/08 z dnia 2 października 2008 r. zmieniającej uchwałę w sprawie uchwalenia budżetu Gminy Śrem.

[Dowód: akta kontroli, str. 1209-1235, 1345-1351, 1237, 1623-1632]

Stosownie do art. 36 ust. 1 uofp jednostki sektora finansów publicznych mogą zaciągać zobowiązania do sfinansowania w danym roku do wysokości wynikającej z planu wydatków jednostki.

Burmistrz wyjaśnił, że realizacja wydatków w określonych terminach podyktowana była zapisami harmonogramu rzeczowo-finansowego projektu, których dotrzymanie było podstawowym warunkiem rozliczenia dotacji. Harmonogram przewidywał rozpoczęcie projektu i wydatków od połowy sierpnia 2008 r., jednak opóźnienia ze strony WUP w Poznaniu spowodowały, że wprowadzenie planu wydatków stosowną uchwałą Rady Miejskiej odbyło się w pierwszym możliwym terminie tj. 2 października 2008 r. Powstałe opóźnienia nie dawały możliwości zmiany w harmonogramie wydatków projektu i przedmiotowe zakupy musiały zostać zrealizowane, aby zostały uznane za kwalifikowalne i rozliczone. Wydatków tych dokonano na podstawie pisma z WUP z dnia 16 sierpnia 2008 r. o przyznaniu Gminie dotacji na realizację projektu oraz uchwały Rady Miejskiej w Śremie z

dnia 28 sierpnia 2008 r. w sprawie zatwierdzenia projektu do realizacji na powyższą kwotę i upoważnienia Burmistrza do podejmowania wszelkich decyzji wynikających z realizacji projektu.

[Dowód: akta kontroli, str. 1387-1393]

W uchwale Rady Miejskiej nr 233/XXVI/08 z dnia 28 sierpnia 2008 r. w sprawie zatwierdzenia projektu „Akademia Efektywnej Nauki” w § 1 zawarto zapis o zatwierdzeniu projektu na kwotę 275.827,94 zł, natomiast w § 3 upoważniono Burmistrza do podpisania umowy oraz podejmowania wszelkich decyzji wynikających z realizacji projektu. Z uzasadnienia uchwały wynika, że w dniu 20 sierpnia 2008 r. WUP w Poznaniu przesłał informację o uzyskaniu pozytywnej oceny Komisji Oceny Projektów i przyznaniu dofinansowania oraz, że jednym z wymaganych załączników do umowy jest uchwała zatwierdzająca projekt.

[Dowód: akta kontroli, str. 1395-1397]

Wskazanych wyżej w niniejszym punkcie protokołu pod literą b) i d) faktur nie ujęto w ewidencji księgowej Urzędu w miesiącu wrześniu 2008 r. oraz nie wykazano w sprawozdaniu Rb-28S – miesięcznym sprawozdaniu z wykonania planu wydatków budżetowych jednostki samorządu terytorialnego, stosownie do § 8 załącznika Nr 34 w związku z załącznikiem Nr 16 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 czerwca 2006 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2006 r. Nr 115, poz.781 ze zm.).

[Dowód: akta kontroli, str. 1219-1223, 1231-1235, 1599-1608]

Burmistrz wyjaśnił, że faktur nie ujęto w ewidencji księgowej Urzędu w miesiącu wrześniu 2008 r. z powodu braku doświadczenia pracownika, który był odpowiedzialny za realizację projektu w tym zakresie. Faktury te zaksięgowano metodą kasową pod datą zapłaty, czyli w miesiącu październiku 2008 r.

[Dowód: akta kontroli, str. 1387-1393]

Stosownie do art. 6 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm.), zwanej dalej także „uor”, w księgach rachunkowych należy ująć wszystkie osiągnięte, przypadające na jej rzecz przychody i obciążające ją koszty związane z tymi przychodami dotyczące danego roku obrotowego, niezależnie od terminu ich zapłaty. Art. 20 ust. 1 tejże ustawy stanowi do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym, przy czym stosownie do ust. 2 tego artykułu podstawą zapisów w księgach rachunkowych są dowody księgowe stwierdzające dokonanie operacji gospodarczej, zwane dalej "dowodami źródłowymi": zewnętrzne obce - otrzymane od kontrahentów, zewnętrzne

własne - przekazywane w oryginale kontrahentom, wewnętrzne - dotyczące operacji wewnątrz jednostki. Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 1 i 2 uofp plany kont dla budżetów jednostek samorządu terytorialnego powinny uwzględniać zasady określone w przepisach o rachunkowości i standardach międzynarodowych, z tym że dochody i wydatki ujmuje się w terminie ich zapłaty, niezależnie od rocznego budżetu, którego dotyczą, a ponadto ujmuje się również wszystkie etapy rozliczeń poprzedzające płatność dochodów i wydatków, a w zakresie wydatków i kosztów - także zaangażowanie środków.

Na 37 dowodach księgowych dokumentujących poniesienie przez Gminę kosztów związanych z realizacją w 2008 i 2009 r. projektu „Akademia Efektywnej Nauki” nie wskazywano w ramach ich dekretacji, miesiąca ujęcia dowodu w księgach rachunkowych Urzędu, stosownie do art. 21 ust. 1 pkt 6 uor. Zapisy księgowe dotyczące wskazanych wyżej dowodów księgowych oraz dowodów (faktur VAT) wystawionych w 2009 r. przez wykonawców zamówień publicznych dotyczących: budowy ulicy Leśnej w Nochowiu etap II oraz budowy kompleksu sportowego realizowanego w ramach programu „Moje boisko – Orlik 2012” (łącznie 7 faktur), nie zawierały ponadto: dat operacji gospodarczych i dat wystawienia dowodów wynikających z wystawionych faktur, określając wyłącznie daty zapłaty wynikające z wyciągów bankowych, a ponadto nie zawierały dat dokonania zapisów księgowych tych dowodów, o czym stanowi odpowiednio art. 23 ust. 2 pkt 1 i 4 wskazanej wyżej ustawy.

[Dowód: akta kontroli, str. 1345-1351]

Burmistrz wyjaśnił, że dowody księgowe zaksięgowane zostały metodą kasową pod datą zapłaty, ponieważ rachunkowość w jednostkach budżetowych podlega przepisom szczególnym odnoszącym się do podmiotów sektora finansów publicznych. Wyrazem odmienności (modyfikacji) zasad rachunkowości obowiązujących w sektorze publicznym jest m.in. zasada kasowa, przy czym ujęcie kasowe odnosi się do wykonywania budżetu, czyli do zdarzeń gospodarczych zachodzących w jednostce. Efektem stosowania ujęcia kasowego jest to, że dochody i wydatki budżetu są ujmowane w momencie zapłaty, pod datą i na podstawie wyciągu bankowego. Brak daty na dekrecie dokumentów księgowych związanych z realizacją projektu wynika z przekonania, iż data na pieczęcie zatwierdzającej wydatek do zapłaty odnosi się równocześnie do daty dekretu. Podstawą prawną kasowego ujmowania operacji gospodarczych jest § 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości... oraz art. 40 ust. 2 pkt 1 nowej ustawy o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1240).

[Dowód: akta kontroli, str. 1387-1393]

Zapisów księgowych dotyczących badanych dowodów księgowych nie dokonywano na podstawie wystawionych Gminie i przez nią otrzymanych faktur VAT, rachunków (dot. umów zleceń), lecz każdorazowo na podstawie wyciągów bankowych dokumentujących zapłatę wynikających z tych dokumentów należności. Taki sposób prowadzenia ksiąg rachunkowych nie miał wpływu na roczne sprawozdania budżetowe.

[Dowód: akta kontroli, str. 1265-1343, 1345-1351, 1353-1377, 1715-1717]

Burmistrz wyjaśnił, że zapisów księgowych dokonywano metodą kasową, pod datą zapłaty na podstawie § 4 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 28 lipca 2006 r. w sprawie szczególnych zasad rachunkowości... oraz art. 40 ust. 2 pkt 1 nowej ustawy o finansach publicznych. Na podstawie art. 20 ustawy o rachunkowości w rachunkowości obowiązuje również metoda memoriałowa, przy czym jednostka (Urząd) dostosowując się do tych przepisów oraz przepisów o sprawozdawczości przyjęła w ewidencję metodę kasową, z tym, że na koniec okresów sprawozdawczych wydatki dotyczące okresu poprzedniego księgowane są pod datą ostatniego dnia miesiąca poprzedniego, co pozwala na prawidłowe wykazywanie zobowiązań w sprawozdaniach.

[Dowód: akta kontroli, str. 1387-1393]

3.2.1.4. Za 2008 r. Gmina złożyła 2 wnioski o płatność dotyczące realizacji projektu „Akademia Efektywnej Nauki”, w których wykazała wydatki kwalifikowalne na łączną kwotę 142.591,57 zł (102.606,27 i 39.985,30 zł). W dniu 30 grudnia 2008 r. dokonano zwrotu niewykorzystanej w 2008 r. kwoty dotacji w wysokości 1.204,23 zł (dotacja otrzymana 143.795,80 zł minus wykorzystana 142.591,57 zł).

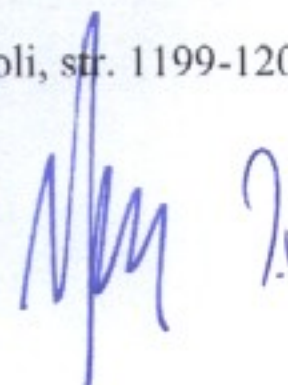
[Dowód: akta kontroli, str. 1095-1137, 1243-1245]

Za 2009 r. Beneficjent złożył 3 wnioski o płatność w których wykazał wydatki kwalifikowalne na łączną kwotę 130.262,17 zł (65.422,99, 44.217,70 i 20.621,48 zł). W dniu 21 września 2009 r. dokonano zwrotu niewykorzystanej w 2009 r. kwoty dotacji w wysokości 2.974,20 zł (dotacja otrzymana 133.236,37 zł minus wykorzystana 130.262,17 zł). Zwrotu niewykorzystanej kwoty dotacji dokonano z zachowaniem terminu określonego w art. 210 ust. 1 oufp.

[Dowód: akta kontroli, str. 1139-1197, 1247-1251, 1637]

Instytucja Pośrednicząca w wyniku przeprowadzanych weryfikacji złożonych przez Gminę wniosków o płatność, dokonywała ich zatwierdzenia, uznając wszystkie wykazane w nich wydatki za kwalifikowalne.

[Dowód: akta kontroli, str. 1199-1207]

Wniosek końcowy o płatność dotyczący realizacji projektu za okres od 11 czerwca do 31 lipca 2009 r., złożony został po raz pierwszy w dniu 4 września 2009 r., tj. z naruszeniem § 10 ust. 1 umowy nr POKL.09.01.02-30-024/08-00 zawartej w dniu 31 października 2008 r. o dofinansowanie tego projektu. W § 10 ust. 1 umowy postanowiono m.in., że końcowy wniosek o płatność składany jest w terminie do 30 dni kalendarzowych od dnia zakończenia okresu realizacji projektu.

[Dowód: akta kontroli, str. 1019-1093, 1659-1663, 1179-1197]

Koordynator projektu Szymon Wasielewski wyjaśnił, że końcowy wniosek nie mógł zostać złożony w terminie do dnia 31 sierpnia 2009 r. w związku z nieotrzymaniem do tego czasu ostatniej transzy pieniędzy. Zgodnie z poleceniem otrzymanym w rozmowie telefonicznej od opiekuna finansowego ze strony Wojewódzkiego Urzędu Pracy ostatni wniosek o płatność został złożony po otrzymaniu potwierdzenia o wpłynięciu ostatniej transzy na konto Urzędu Miejskiego w Śremie. Potwierdzenie otrzymaliśmy 2 września 2009 r., a wniosek został złożony 4 września 2009 r. za zgodą i wiedzą WUP.

[Dowód: akta kontroli, str. 1681]

4. Realizacja zamówień publicznych

Badanie w zakresie prawidłowości stosowania przez Gminę w 2009 r. przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2007 r. Nr 223, poz. 1655 ze zm.), zwanej dalej „ustawą Pzp”, przeprowadzono w odniesieniu do następujących postępowań o udzielenie zamówień publicznych:

- a) Budowa kompleksu sportowego realizowanego w ramach programu „Moje boisko – Orlik 2012” - wartość udzielonego zamówienia 1.110.000,00 zł – inwestycja dofinansowana ze środków Urzędu Marszałkowskiego Województwa Wielkopolskiego oraz Ministerstwa Sportu w kwotach odpowiednio 333.000 zł i 333.000 zł,
- b) Budowa ulicy Leśnej w Nochowie etap II - wartość udzielonego zamówienia 619.588,28 zł – inwestycja dofinansowana ze środków Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych w kwocie 40.000 zł,
- c) Budowa ulicy Leśnej w Psarskich - wartość udzielonego zamówienia 341.812,12 zł – inwestycja dofinansowana ze środków Funduszu Ochrony Gruntów Rolnych w kwocie 40.000 zł,
- d) Remont, modernizacja i zabezpieczenie górnej części Wieży Wodociągowej w Śremie - wartość udzielonego zamówienia 1.147.216,42 zł,

- e) Budowa Sali gimnastycznej w Bodzynie - wartość udzielonego zamówienia 2.026.857,07 zł.

[Dowód: akta kontroli, str. 395-603, 611-797, 817,847-865, 1589]

4.1. Ustalenie wartości zamówienia „Kompleks sportowy realizowany w ramach programu „Moje boisko – Orlik 2012” o wartości 1.356.682,13 zł, dokonane na podstawie kosztorysu inwestorskiego z miesiąca lutego 2009 r., opiewającego na powyższą kwotę, nie uwzględniało przewidzianych w Specyfikacji Istotnych Warunków Zamówienia (SIWZ) i ogłoszeniach, zamówień uzupełniających określonych w art. 67 ust. 1 pkt 6 ustawy Pzp.

[Dowód: akta kontroli, str. 395-403, 407-443]

Stosownie do art. 32 ust. 3 ustawy Pzp, jeżeli zamawiający przewiduje udzielenie zamówień uzupełniających, przy ustalaniu wartości zamówienia uwzględnia się wartość zamówień uzupełniających.

Burmistrz wyjaśnił, że zamawiający planował udzielenie zamówienia uzupełniającego w granicach określonych kosztorysem inwestorskim dla zamówienia głównego, bez przekraczania tej kwoty.

[Dowód: akta kontroli, str. 605]

Podpisanie przez Burmistrza w dniu 10 czerwca 2009 r. umowy z wykonawcą opisanego wyżej zamówienia nastąpiło po upływie określonego w SIWZ, 30-dniowego okresu związania tego podmiotu ofertą (bieg terminu od dnia 8 maja 2009 r.).

[Dowód: akta kontroli, str. 415-425, 581-587, 605]

Zamawiający nie wystąpił o przedłużenie terminu związania ofertą, w oparciu o art. 85 ust. 2 ustawy Pzp.

Burmistrz wyjaśnił, że zamawiający nie przedłużył terminu związania z ofertą gdyż nie było takiej konieczności. W dniu 8 czerwca 2009 r. wykonawca poinformował telefonicznie zamawiającego, że przybędzie na podpisanie umowy do siedziby zamawiającego w dniu 10 czerwca 2009 r. W związku z tym, że nie było możliwości przedłużenia terminów związania z ofertą - najpóźniej 3 dni przed upływem terminu związania. Zamawiający przyjął oświadczenie wykonawcy, jako zgodę na zawarcie umowy po upływie terminu związania z ofertą, przy czym uzewnętrznieniem tej zgody był podpis wykonawcy na umowie, przy zachowaniu warunków przetargowych.

[Dowód: akta kontroli, str. 605]

4.2. W odniesieniu do postępowań o zamówienia publiczne dotyczące: „Budowy ulicy Leśnej w Psarskich” i „Budowy ulicy Leśnej w Nochowice etap II”, w ogłoszeniach o zamówieniach umieszczonych w Biuletynie Zamówień Publicznych, odpowiednio w dniach 5

marca 2009 r. (Nr 50730-2009) i 10 kwietnia 2009 r. (Nr 101964-2009), zawarto informacje, że nie przewiduje się zamówień uzupełniających, podczas gdy w SIWZ dotyczących tych zamówień, przewidziano zamówienia uzupełniające, określone w art. 67 ust. 1 pkt 6 ustawy Pzp. Wartości zamówień określone zostały na podstawie kosztorysów inwestorskich, odpowiednio na kwoty 736.593,35 zł brutto i 739.853,82 zł brutto.

Przewidzianych w SIWZ zamówień uzupełniających nie uwzględniono przy ustalaniu wartości zamówienia na podstawie art. 32 ust. 3 ustawy Pzp.

[Dowód: akta kontroli, str. 449-455, 481-499, 503-513,
515-520, 533-551, 555-563]

Burmistrz wyjaśnił, że zamawiający podczas wprowadzania ogłoszenia do Biuletynu UZP popełnił oczywistą omyłkę nie odhaczając właściwej kratki w formularzu elektronicznym. Podał ponadto, że zamawiający planował udzielenie zamówienia uzupełniającego w granicach określonych kosztorysem inwestorskim dla zamówienia głównego, bez przekraczania tej kwoty.

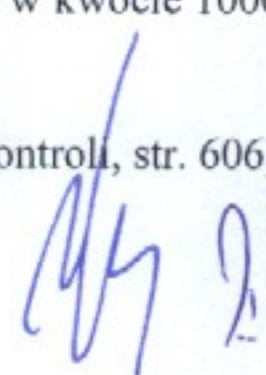
[Dowód: akta kontroli, str. 606]

W toku postępowania dotyczącego „Budowy ulicy Leśnej w Psarskich” uznano za spełniony, w odniesieniu do oferenta Nr 7 (oferta na kwotę 379.713,92 zł), warunek określony w punkcie 13.8. SIWZ, dotyczący udokumentowania wysokości posiadanych w banku środków finansowych lub zdolności kredytowej - w wysokości nie mniejszej niż 30% wartości złożonej oferty, podczas gdy w dokumencie bankowym z dnia 13 marca 2009 r. przedstawionym przez tego oferenta, wymaganych w powyższym zakresie danych nie przedstawiono. W zaświadczeniu banku, w odniesieniu do zdolności kredytowej oferenta, zapisano, że cyt. „Klient nie korzysta z usług kredytowych w zakresie finansowania działalności, ale może ubiegać się o kredyt w dowolnej wysokości”.

[Dowód: akta kontroli, str. 533-551, 557-579]

Burmistrz wyjaśnił, że zamawiający uznał opinię bankową przedstawioną przez oferenta za wystarczającą dla potwierdzenia spełniania warunków udziału w postępowaniu przetargowym, z uwagi na oświadczenie banku, iż klient posiada zdolność kredytową w dowolnej wysokości. Tak sformułowane oświadczenie banku, nie daje podstaw wzywać do uzupełnienia treści oferty. Zamawiający miał świadomość, na szerokie znaczenie pojęcia dowolna wysokość kredytu, jednakże Bank w zaświadczeniu wyraża oświadczenie woli, iż gotów jest udzielić klientowi kredytu w dowolnej wysokości, a więc zarówno w kwocie 1000 zł jaki w kwocie 1 miliona złotych.

[Dowód: akta kontroli, str. 606]

W toku postępowania dotyczącego budowy ulicy Leśnej w Psarskich, oferentowi Nr 1 (oferta na kwotę 499.892,29 zł) w zakresie kryterium gwarancji (10% wagi punktowej) przyznanych zostało 7 punktów i łącznie z kryterium ceny 68,54 punktów, podczas gdy w odniesieniu do przedłożonej oferty, w której gwarancję określono na 48 miesięcy, zgodnie z punktacją określoną w SIWZ, winno temu oferentowi zostać przyznane w tym kryterium 8 punktów i łącznie z kryterium ceny 69,54 punktów.

[Dowód: akta kontroli, str. 533-551, 557-579]

Burmistrz wyjaśnił, że nieprzyznanie jednego punktu w kryterium gwarancji było oczywistą omyłką rachunkową która jednak nie miała żadnego wpływu na wybór najkorzystniejszej oferty przez zamawiającego.

[Dowód: akta kontroli, str. 606]

4.3. Ustalenie wartości zamówień: „Budowa Sali gimnastycznej w Bodzyniewie” o wartości 3.158.332,89 zł oraz „Remont, modernizacja i zabezpieczenie górnej części Wieży Wodociągowej w Śremie” o wartości 1.850.380,30 zł, dokonane na podstawie opiewających na powyższe kwoty kosztorysów inwestorskich (odpowiednio: z miesiąca grudnia 2008 r. i marca 2009 r.), nie uwzględniało przewidzianych w SIWZ i ogłoszeniach dotyczących tych postępowań, zamówień uzupełniających określonych w art. 67 ust. 1 pkt 6 ustawy Pzp.

[Dowód: akta kontroli, str. 621, 639-643, 647-667,
681-683, 693-699, 713, 741-761, 767-773]

Stosownie do art. 32 ust. 3 ustawy Pzp, jeżeli zamawiający przewiduje udzielenie zamówień uzupełniających, o których mowa wyżej, przy ustalaniu wartości zamówienia uwzględnia się wartość zamówień uzupełniających.

Burmistrz wyjaśnił, że zamawiający planował udzielenie zamówienia uzupełniającego w granicach określonych kosztorysem inwestorskim dla zamówienia głównego, bez przekraczania tej kwoty.

[Dowód: akta kontroli, str. 815]

Podpisanie w dniu 22 października 2009 r. umowy z wykonawcą budowy sali gimnastycznej w Bodzyniewie, nastąpiło po upływie określonego w SIWZ, 30-dniowego okresu związania tego podmiotu ofertą (bieg terminu od dnia 31 lipca 2009 r.). Pismem z dnia 2 września 2009 r. zamawiający wystąpił do wykonawcy z prośbą o wyrażenie zgody na podpisanie umowy po 24 września 2009 r., tj. po dniu wywołania uchwały Rady Miejskiej zabezpieczającej środki finansowe dla zadania w cyklu 2-letnim. Wykonawca w piśmie z dnia 14 września 2009 r. oświadczył, że dopuszcza możliwość podpisania umowy po wskazanym wyżej dniu.

[Dowód: akta kontroli, str. 685-691, 741-761, 825-827]

Zamawiający nie wystąpił o przedłużenie terminu związania ofertą, w oparciu o art. 85 ust. 2 ustawy Pzp.

Z wyjaśnień Burmistrza wynika, że zawarcie umowy z wykonawcą budowy sali gimnastycznej w Bodzyniewie nastąpiło po upływie terminu związania ofertą, na podstawie pisemnego oświadczenia wykonawcy o wyrażeniu zgody na podpisanie umowy na warunkach określonych w przetargu. Burmistrz podał, że zamawiający nie występował do wykonawców o przedłużenie terminu związania ofertą, ponieważ generowałyby to koszty po stronie wykonawców, których oferty nie zostały wybrane jako oferty najkorzystniejsze, związane z przedłużeniem ważności gwarancji wadialnych wniesionych w formie innej niż pieniężna.

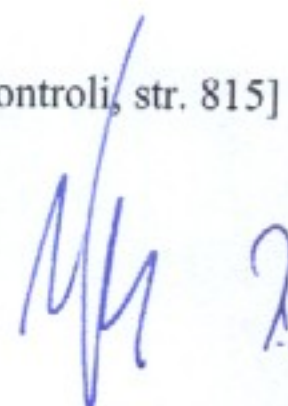
[Dowód: akta kontroli, str. 815, 825-827]

W toku postępowania dotyczącego budowy sali gimnastycznej w Bodzyniewie” uznano za spełniony, w odniesieniu do oferenta Nr 1 (oferta na kwotę 2.461.149,58 zł), warunek określony w punkcie 13.10. SIWZ, dotyczący udokumentowania należytego wykonania, w okresie ostatnich pięciu lat przed dniem wszczęcia postępowania, co najmniej trzech robót budowlanych, odpowiadających rodzajem robotom stanowiącym przedmiot zamówienia, o wartości co najmniej 2,5 mln zł, podczas gdy oferent udokumentował wykonanie dwóch robót o takiej wartości oraz trzeciego o wartości 2.436.430,98 zł. Z treści udzielanych w toku postępowania odpowiedzi na pytania dot. ogłoszenia o zamówieniu wynikało, że warunkiem było wykonanie robót o wartościach przekraczających kwotę 2,5 miliona zł.

[Dowód: akta kontroli, str. 701-737, 741-765]

Burmistrz wyjaśnił, że zamawiający zachował się zgodnie z treścią opinii Krajowej Izby Odwoławczej w sprawie przesłanek zatrzymania wadium na podstawie art. 46 ust. 4a, która nakazuje, by zamawiający uznawał każdy dokument nadesłany przez wykonawców, celem uzupełnienia brakujących dokumentów w ofercie, jako przesłankę, która wyklucza możliwość zatrzymania wadium przez zamawiającego. W związku tym, że opinia ta odbiega w istotny sposób od wykładni językowej przepisu art. 46 ust. 4a, a kwestionowana oferta nie była najkorzystniejszą ofertą w bilansie ceny i gwarancji, zamawiający postanowił nie kwestionować spornego dokumentu, by nie zatrzymywać wadium w tak dwuznacznej sytuacji, którą z jednej strony określają przepisy prawa materialnego, a z drugiej strony wiążące opinie organów odwoławczych.

[Dowód: akta kontroli, str. 815]

W toku postępowania dotyczącego remontu, modernizacji i zabezpieczenia górnej części Wieży Wodociągowej w Śremie uznano za spełniony, w odniesieniu do oferenta Nr 1 (oferta na kwotę 1.240.825,85 zł), warunek określony w punkcie 13.10. SIWZ, dotyczący udokumentowania należytego wykonania, w okresie ostatnich pięciu lat przed dniem wszczęcia postępowania, co najmniej trzech robót budowlanych na obiektach znajdujących się pod opieką konserwatora zabytków, odpowiadające swoim rodzajem robotom budowlanym stanowiącym przedmiot zamówienia o wartości, co najmniej 1,5 mln zł, podczas gdy oferent udokumentował wykonanie jednej roboty budowlanej o wartości przekraczającej powyższą kwotę.

[Dowód: akta kontroli, str. 621-637, 647-667, 669-679]

Burmistrz wyjaśnił, że zamawiający świadom opinii Krajowej Izby Odwoławczej (o której mowa w wyjaśnieniu opisanym wyżej) postanowił uznać warunek za spełniony, mając szczególne na względzie to, że kwestionowana oferta nie była ofertą najkorzystniejszą, w związku z czym, odstępstwo od wymogu przedstawienia 3 referencji na konkretnie określonej kwotę, nie miało żadnego wpływu na wynik postępowania. Gdyby zamawiający postąpił inaczej, musiałby wzywać do uzupełnienia treści oferty, a prawdopodobnie, gdyby wykonawca posiadał stosowne referencje, to załączyłby je oferty. W przeciwnym razie, jak podał Burmistrz, zamawiający ponownie stanąłby przed dylematem, czy w nie do końca jasnej interpretacji zatrzymać wadium.

[Dowód: akta kontroli, str. 816]

Ogłoszenia o udzieleniu zamówień dotyczących remontu, modernizacji i zabezpieczenia górnej części Wieży Wodociągowej w Śremie oraz budowy sali gimnastycznej w Bodzyniewie ukazały się w Biuletynie Zamówień Publicznych w dniu 5 listopada 2009 r. (odpowiednio o numerach: 385346-2009, 385384-2009), poprzedzone przesłaniem w tym samym dniu ogłoszeń przez Urząd, podczas gdy umowę z wykonawcą tego zamówienia Burmistrz podpisał, odpowiednio do tych zamówień, w dniu 25 września 2009 r. i 22 października 2009 r.

[Dowód: akta kontroli, str. 611-619, 639-643, 685-699]

Stosownie do art. 95 ust. 1 ustawy Pzp, jeżeli wartość zamówienia jest mniejsza niż kwoty określone w przepisach wydanych na podstawie art. 11 ust. 8 ustawy, zamawiający niezwłocznie po zawarciu umowy w sprawie zamówienia publicznego zamieszcza ogłoszenie o udzieleniu zamówienia w Biuletynie Zamówień Publicznych.

Burmistrz wyjaśnił, że pracownik merytorycznie odpowiedzialny za umieszczenie przedmiotowych ogłoszeń o wyborze najkorzystniejszych ofert w Biuletynie Zamówień Publicznych, po podpisaniu umowy zajął się nadzorem budowlanym przedmiotowych inwestycji i zapomniał umieścić ogłoszenie niezwłocznie po wyborze oferty.

[Dowód: akta kontroli, str. 816]

4.4. W Urzędzie sporządzano harmonogram zamówień publicznych, roczne sprawozdania o udzielonych zamówieniach publicznych oraz prowadzono systematyczne oceny realizacji zamówień, a także analizy i oceny potrzeb będących ich przedmiotem.

Urząd posiadał w badanym okresie procedury udzielania zamówień publicznych: o wartości powyżej 14.000 Euro (nr SE.0191-33, zatwierdzoną przez Burmistrza w dniu 8 stycznia 2008 r.) i o wartości od 6.000 do 14.000 Euro wraz z procedurą dokonywania zakupów (nr PJ.0191-4, zatwierdzoną przez Sekretarza Gminy w dniu 14 stycznia 2008 r.).

[Dowód: akta kontroli, str. 775-791, 793-796, 817, 847-865]

Czynności kontrolne wykazały, że wybór trybu udzielenia badanych zamówień był uzasadniony przesłankami wynikającymi z przepisów ustawy Pzp, a zlecenie zadań następowało na zasadzie wyboru najkorzystniejszej oferty. Realizacja poddanych badaniu zamówień publicznych była zgodna z zawartymi umowami i SIWZ.

Poprzez zamieszczenie w protokole kontroli niżej wymienionych pouczeń kontroler informuje Pana Burmistrza o przysługującym prawie:

- zgłoszenia przed podpisaniem protokołu kontroli, w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego protokołu, pisemnych, umotywowanych zastrzeżeń co do ustaleń zawartych w protokole kontroli (art. 55 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli (Dz. U. z 2007 r., Nr 231, poz. 1701 ze zm.), zwanej dalej „ustawą o NIK”);
- odmowy podpisania niniejszego protokołu kontroli, z jednoczesnym obowiązkiem złożenia na tę okoliczność, w terminie 7 dni, wyjaśnień dotyczących przyczyn odmowy podpisania protokołu kontroli (art. 57 ust. 1 ustawy o NIK). W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń, termin 7 dni – zgodnie z art. 57 ust. 2 ustawy o NIK – biegnie od dnia otrzymania ostatecznej uchwały w sprawie ich rozpatrzenia;

- złożenia z własnej inicjatywy na piśmie dodatkowych wyjaśnień co do przyczyn i okoliczności powstania nieprawidłowości opisanych w niniejszym protokole kontroli, w terminie uzgodnionym z kontrolerem (art. 59 ust. 2 ustawy o NIK).

O przeprowadzeniu kontroli dokonano wpisu do księgi ewidencji kontroli pod nr 1/2010.

Śrem, dnia 30 marca 2010 r.

Marek Rozwałka

.....
starszy inspektor kontroli państwowej
z Najwyższej Izby Kontroli Delegatury w Poznaniu

Marek Rozwałka

30.03.2010 r.

.....
/ miejscowość, data /

.....
Burmistrz Śremu
Adam Lewandowski

W dniu 30 marca 2010 r. jeden egzemplarz protokołu kontroli doręczono Burmistrzowi Śremu, Adamowi Lewandowskiemu.

.....
Burmistrz Śremu
Adam Lewandowski